

65. évf., 2011. IX. 29., ára 50 dinár

26

Jó Pajtás

Szeptember 30.: A magyar népmese napja

Nikolausz krisztián rajza

A cservenkai általános iskolások csak az utóbbi időben kapcsolódtak be a Jó Pajtás hagyományos sakkversenyébe, s most alkalmuk lesz „hazai pályán”, a saját iskolájukban bemutatni képességeiket. A Vuk Karadžić iskola és a cservenkai helyi közösség vezetői vállalták ugyanis – első ízben a négy évtizede tartó vetélkedőnkön – a vendéglátó szerepét, a verseny szervezését, lebonyolítását pedig Žarko Dračaš sziváci sakkvezető és sakkársai irányítják.

Most is egyéni versenyen, hétfordulós svájci rendszerben mérik össze tudásukat Vajdaság kisdíákjai. Az általános iskolák akár egy tanuló is benevezhetnek, de mivel az egyéni teljesítmények összegezésével a csapatok sorrendjét is kialakítjuk, aki több résztvevővel indul, nagyobb az

Először Cservenkán a Jó Pajtás sakkversenye

esélyei. Külön versenyeznek a fiúk és a lányok, legtöbb öt fiút meg három lányt jelenthetnek be egy iskolából. Az alsósok és felsősök teljesítményét külön értékeljük. Az egyéni, valamint a csapatgyőztesek serleget, a legjobban helyezettek érmet,

oklevelet és alkalmi ajándékot kapnak. A résztvevők csak az útiköltséget fedezik, az ellátásról, a díjakról és egyebekről a szervezők, a Jó Pajtás, a Magyar Szó és a Vajdasági Sakkszövetség gondoskodik.

A meghívókat és a szabályzatot az iskolák legnagyobb része a napokban megkapta, s egyesek már jelezték is részvételi szándékukat a 064/277-43-64-es telefonon az október második felében tartandó versenyünkön. Az érdeklődésből ítélve most is tömeges részvétellel számíthatunk.

P. J.

Versenyünk támogatója

Dosztán Kft.

Liszt Ferenc utca 11.

21480 Szenttamás

dostan@eunet.rs

Szent Mihály napja

A mai nap – szeptember huszonkilencedike – Szent Mihály napja, Mihály arkangyal ünnepe. Az első évezred fordulóján lett az egyház ősi oltalmazója mellett a halottak szószólója is, a túlvilágra költöző lélek kísérőtársa, kalauza, bírója. Az Utolsó Ítélet angyalaként a lélek jó és gonosz cselekedeteit mérlegeli. Innen ered a halottszállító saroglya Szent Mihály lova elnevezése. Szent István korától nagy kultusza volt. A 18. sz. közepéig Szent Mihály napja parancsolt ünnep volt. Ezzel a nappal kezdődött az ún. kifsarsang ideje, a lakodalmak őszi időszaka, amely Katalin napjáig (november 25-ig) tartott.

Szent Mihály napja a gazdasági év fordulója. A Szent György-napkor legelőre hajtott állatokat ilyenkor hajtották haza. Ez a nap a pásztorok elszámolatásának, -szegődtetésének napja, a cselédfogadás egyik időpontja. A vajdasági Topolyán, ha valaki arra kényszerült, hogy költözködjék,

azt mondták neki: „No ennek is már Szent Mihály van.” A gyergyói pásztorok pl. Szent Mihály napján tartották a farkasünnepet, hogy a csordát a hazatérés idejére megvédjék a farkasok kártételeitől. Gőcsejben azt tartották, hogy annak, aki Szent Mihály napján mosott, kisebesedett a keze, aki pedig mángorolt, annak a háza felett egész évben dörögve pihentek a fellegek. Sokféle időjárással kapcsolatos szólás, közmondás ismeretes a Szent Mihály-napra vonatkozóan. Az Ipoly menti falvakban úgy tartották, ha a fecskék még nem mentek el Szent Mihályig, akkor hosszú ősze lehet számítani. Bácskában úgy mondják: Szent Mihálykor keleti szél – Igen komoly telet ígér. Szent Mihály napja után a fű akkor sem nőne tovább, ha harapófogóval húznák. Az őszi vetésre az

előtte levő vagy utána következő két hetet tartják a legalkalmasabbnak.

Rómában is komoly kultusza van Mihály arkangyalnak, mely többek között az Angyalvárhoz is köthető: „A Mausoleo di Adriano (Hadrianus Mauzóleuma) Kr. u. 590-ben kapta a Castel Sant' Angelo (az Angyalvár) nevet, amikor már börtönként használták, és a császár szobra helyébe egy angyalt állítottak az épület csúcsára. A rómaiak könnyörgő körmenete élén haladó Nagy Szent Gergely pápa a vártorony tetején látta meg Mihály arkangyal tündöklő alakját. Az arkangyal visszahelyezte pallosát a tokjába, jelezve, hogy Rómában véget ér a pestisjárvány. Évszázadokon át ez volt a város legjelentősebb erődjé és a pápák végső menedéke” – olvasható egy újkori útleírásban...

**Lapunkat a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft.
keretében működő FORUM NYOMDA kivitelezi**

Tehetségpont iskola Adán

„Az élet egyikünk számára sem könnyű. Hinnünk kell, hogy tehetségesek vagyunk valamiben, és ezt a valamit bármi áron is, de el kell érniük.” (Marie Curie)

Mindenkinek van valamire tehetsége, s fontos, hogy ezt a tanáraitok időben észrevegyék. Ezért is alakulnak a tehetségpont iskolák, hogy a diákok is lássák, mi is az, ami őket különösebben érdekli. Ilyen iskola van már Szabadkán és Zentán, szeptember 17-én pedig bemutató napot tartottak szülővárosomban, Adán, a Cseh Károly iskolában.

Réggel nyolc órától tesztet töltöttek ki a történelmekedvelők, majd Solymosi Éva történelemtanárnőtől megtudtam, hogy a legjobb Ópusztaszerre látogatnak majd.

Nem lehetett eltévedni, pedig nagy volt a nyüzsgés az iskolában! Minden osztály ajtajára ki volt írva, milyen foglalkozás folyik abban a teremben. A történelembenteremben a középkorban érezhettük magunkat, minden padon középkori várak makettjei jelezték, hogy most a középkorban vagyunk. No meg a lovaggá avatás! S hogy miért volt a nagy nyüzsgés? Erre a bemutatóra eljöttek az alsósok, felsősök, sok mindent megtudtak a középkorról, megnézték, hogyan történt a lovaggá avatás...

A színjátszóknál Raffai Klára magyartanár-nő próbált a kisszínészekkel, akik tavaly elsők lettek Szabadkán, az ÁMV-én. Nekik is volt nézőközönségük. Éppen szövegpróbára értem oda. Nagyon kellett ám igyekezniem, hogy minden tantárgy foglalkozására odaérjek, ugyanis azonos időben folytak.

Molnár Edit matematikatanárnő is elmondta a közönségének, a kis másodikosoknak, hogy lehetőségük van ezeken az órákon játé-

kos föladatokat megoldani, s rátért a Kenguru-versenyre... „Ha letakarom az M betű felét, milyen számot láthatok?...”

Az informatikaosztályban a számítógépeknél dolgoztak a gyerekek Világos Kornél tanár úr vezetésével. Az UTP-kábel csatlakozójával bíbelődtek. Nem volt könnyű csatlakoztatni, de van egy műszer, amivel ellenőrizhető, hogy sikerült-e a művelet.

Volt anyanyelvápolás-terem is. Már ide is beforakodott a technika: a harmadikosok laptop segítségével elemezték a mondatokat, találták ki, milyen fajta a kivetített mondat. A feladatokat Lakatos Boja Márta tanító néni állította össze.

Lazić Erika némettanárnő vezetésével is érdekes gyakorlatok folytak. Bekötötték egyik tanuló szemét, s meg kellett állapítania, mi van egy kis dobozban, milyen illata van... Es riecht nach Blume, majd Es riecht blumig, s máris írták a társai a megfelelő helyre...

Mire fölértem a másik emeletre, a kis képzőművészek már készek voltak a rajzokkal, s annyi idő maradt csak, hogy elkészüljön egy fölvetel: Annamária, Denisz, Noémi Ágnes és Pesznyák Erika tanárnő pózolt az elkészült rajzok mellett.

Tizenegy órakor került sor az ünnepségre. Először az igazgató bácsi, Sziráki Mihály szólt a tehetségpont iskola fontosságáról magyar és szerb nyelven, majd a pszichológus, Dragin Anasztázia mondta el, hogy mennyire fontos, hogy a tanulók azt gyakorolják, amihez tehetségük van. Ezen a napon minden teremben belepillanthattak, megnézhatték, mi az, ami érdekli őket. Melyik az a tantárgy, amellyel többet szeretnének foglalkozni, melyik az a szakcsoport, melynek munkájában szívesen

A képzőművészeti teremben

részt vennének. S a tanárok lehetőséget adnak, hogy mindenki fejlessze a tudását, amire tehetsége van.

Bemutakoztak a focisták is, meg a kézilabdacsapat, akik tavaly elsők lettek az országos versenyen.

Végezetül szólt a gitár, fogalmazások, szavatok hangzottak el, majd mindenki vígan ropta a táncot...

Hogy lesznek-e még olyan tehetségek Adán, mint Szarvas Gábor nyelvész, Urbán János, Szügyi Zoltán, Laták István írók, költők, vagy dr. Gaál Ferenc vegyész, aki alapító tagja és sok éven át vezetője volt az Újvidéki Természettudományi Kar Kémiai Intézete Analitikai Kémiai Tanszékének, Tóth István, a történész..., a jövő titka.

Koncz Erzsébet

A ritmikai tánc csoport

Lovaggá avatás

Németóra

Olvásópróba

Így tanulunk mi!

A mikor szeptemberben megkezdődik az iskola, vége szakad a kötelezett-ségmentes napoknak, és igen hamar minden visszazökken a régi kerékvágásba. Jönnek az új anyagok, a házi feladatok, és újra melegíteni kell a széket, mert a diákok legnagyobb sajnálatára az idén sem maradnak el a felelések és ellenőrzők. Nem könnyű azonban a pihenéssel teli nyári hónapok után újra felvenni a ritmust, és bizony van, aki még egy hónap múltán sem képes igazán belevetni magát a tanulásba. Persze a szorgalmasabbak már a második héten bele-bele lapoznak a könyvekbe, és ha jön egy ellenőrző, elég csak felfrissíteniük tudásukat, mások viszont úgy gondolják, elég közvetlenül előtte nekiülni a tanulásnak, és legalább addig is szabadok a délutánok.

A szabadkai Ivan Goran Kovačić iskola hatodikosai, vagyis **Nagy Bernadett, Novák Rita, Székely Zsófi, Bagi Tamás és Vékony Endre** között is mindkét tábor megtalálható. Tanulásai szokásairól, valamint az osztályzatok fontosságáról most őket faggattuk.

Tamásnak még nem nagyon sikerült visszazökkennie az iskola mindennapjaiba, szerinte még szüksége lesz egy-két hétre.

– Még nem nagyon kezdtem tanulni, bár azért már kicsit ismételtetek, naponta szánok rá egy fél órát. Szerintem könnyebb így, hogy mindig egy kicsit belenézek, mint egyszerre tanulni meg mindent. A matekot nem szeretem, de vannak tantárgyak, amelyekkel nem kell sokat foglalkozni, például a műszaki, azokat szeretem. Mondjuk a biológia kicsit nehezebben megy, de a történet már sokszor órán megjegyzem, és aztán elég csak egyszer átolvasnom. Egyébként nem nagyon szeretek tanulni, mert nincs időm semmi másra, vagy nagyon be kell osztanom az időmet, szerencsére a szüleim nem szólnak bele, hogyan csinálom. Sajnos nagyon sokat kell még tanulni, hiszen még évekig kell iskolába járnom.

Rita négyes tanuló, de nem sok időt fordít a tanulásra, kivéve amikor ellenőrző vagy felelés vár rá, akkor akár napi két órát is rászán, ami szerinte sok idő.

– Elég sok dolgot megjegyzek az órákon, így kicsit könnyebb. Persze, ha többet tanulnék, lehetnék kitűnő is, de nekem így is jó, mert nem nagyon szeretek tanulni. Általában többször elolvasom az anyagot, és hangosan, mondatonként megpróbálom felmondani. Nekem legalább két hónap kell, mire tényleg visszazökkenek minden-

be. Igaz, már az első héten muszáj volt át-nézni az ötödikes anyagot, mert mondták, hogy ellenőrzőt írunk majd belőle, de ezenkívül eddig csak a házit csináltam meg, a többivel majd most kezdek foglalkozni. Szerintem sokkal jobb mindig egy kicsit tanulni és átismételni az anyagot, mert akkor jobban megmarad a fejünkben a tudás – véli Rita.

Zsófi bár kitűnő tanuló, általában kampányszerűen szokta belevetni magát a tanulásba ellenőrző előtt. Azért nincs olyan nehéz dolga, hiszen órán ő is sok mindent megjegyez.

– Többnyire egy-egy anyagrész után szoktunk felelni, ezt felelés előtt átolvasom. Szerencsére hamar megjegyzem az anyagot, csak sajnos gyorsan el is felejem. Szerintem nemcsak az osztályzatért tanulunk, hanem a tudásért is, de talán ha nem kérnék rajtunk számon, meg érdekesebbek lennének az órák, sokkal többet megtanulnánk. Így sokan csak azt nézik, hogy jó jegyet kapjanak. Nekem a biológia és a matek kicsit nehezebben megy, de a történelemmel jól boldogulok. Az idén már van fizikánk is, és szerintem azt sem lesz olyan könnyű megtanulni.

Endre azon szerencsés diákok közé tartozik, akinek nincs gondja a tanulással. Már órán minden tudás ráragad, ezért, nincs is rá szüksége, hogy sokáig melegítse a széket, bár, mint mondja, ő inkább az osztályzatért tanul, mert szerinte az órákon sok olyan dolgot hall, amire később nem nagyon lesz szüksége.

– Talán a német egy picit nehezebb, azt szoktam nézegetni, meg jobban oda kell figyelniem, de az összes többit már órán megtanulom, és elég utána még egyszer átolvasnom. Meg persze utolsó vagyok a naplóban, és mindig a végén szólítanak fel, így több időm van felkészülni. Megtörtént már, hogy akkor szólítottak fel, amikor nem készültem, de mivel emlékeztem, mit tanultunk órán, négyest kaptam. Bár ötös tanuló vagyok, nem szeretek tanulni. Az a szerencsém, hogy jó a memóriám, meg szinte minden megy. Talán lesz bennem annyi energia, hogy ez még évekig tartson.

Bernadett sem szeret tanulni, sőt szerinte a gyerekek többsége nem szeret tanulni, aki pedig ennek az ellenkezőjét állítja, arra furán is néznek a többiek.

– Négyes tanuló vagyok, de ha kevésbé lennék lusta, lehetnék ötös is. A biológia, a történelem és a matek nem megy olyan jól, az informatikával, műszakival meg hasonlókkal viszont nincs baj, de azért jó lenne, ha nem kellene annyit tanulni, meg izgulni ellenőrzők előtt. Általában mindennap tanulok egy kicsit, átismétlem az órán hallottakat, és így később könnyebben vissza tudom idézni a tanultakat, de ellenőrző előtt azért több időt fordítok a tanulásra. Szerintem fontosak a jó osztályzatok is, mert annak is van szerepe abban, hogy később azzal foglalkozzunk, amivel szeretnénk, de szorgalom és képesség is kell hozzá.

Sztojánovity Livia

A nyári szünidőről

Hol is kezdjem? Olyan sok jó élményben volt részem a nyáron, hogy felsorolni is sok. Azt hiszem, az lesz a legjobb, ha az elején kezdem.

Június utolsó hetében Orsival, Tomival, Nórival, Anitával, Anival és Szilviával Kiskunfélegyházán, a testvériskolánkban, a Darvas József Általános Iskolában, a Törekvő táborban voltunk.

Első nap délelőtt az első tevékenységünk az volt, hogy a táborlakók körberakták a székeiket aszerint, hogy ki melyik hónapban született. Azután el kellett mondanunk mind a két mellettünk ülő személynek a nevünket. Majd egyenként bemutatkoztunk, azt a nevet mondva, ahogy mi szeretnénk, hogy szólítsanak bennünket. Amennyit megjegyeztünk belőle, azt felhasználtuk a következő játékban. A játék Gergőnél indult. Annak kellett tovább adnia a pamutgombolyagot, akinek megjegyezte a nevét. Gergő Tominak adta tovább. Így a végén egy pókháló alakult ki. Aztán visszaadtuk egymásnak, és megszűnt a pókháló. Ezt követően játszottunk még két hasonló játékot. Uzsonna után mi, felsősök kimentünk az udvarra, körberaktuk a székeket, és leültünk. Mindenki talált magának a neve kezdőbetűjével kezdődő állatnevet.

Délután elmentünk a könyvtárba. A könyvtárosnő sok mindent mesélt nekünk a könyvtárról, és körbevezetett minket. Egy lány két mesét mondott el nekünk. Az egyik mesét a felsősök dramatizálták, az alsósok pedig álarccokat készítettek nekik. Szép kis kecskeszarvakat csináltak, mert a mese a kecskekatonaságról szólt.

Visszatérőben az iskolába Enikőékhez ment bementünk az óvodába. Ott dolgozik az anyukája, és mindennap el kellett mennie az ebédért. Később nála monopoliztunk, társasjátékoztunk, tévéztünk. Egy kicsit lassan múlt az idő, mert nem tudtuk mivel elfoglalni magunkat.

Másnap elromlott a lift, így naponta többször is lépcsőztünk föl-le a 10. emeletre.

Délelőtt a múzeumban és a régi zárdában jártunk. Találkoztunk a régi tánctanárrunkkal is, majd bekapcsolódtunk egy színdarabba. Az iskola felé tartva úgy tűnt, mintha már az egész nap eltelt volna, pedig csak a délelőtt múlt el.

Délután néptánc- és csacsacsaoíránk volt, meg a sudokuhoz hasonló játékokat tanultunk. Később Anitával, Nórival, Szilvivel és Enikővel elmentünk a városba. Először a Telenorban voltunk, a többiek pedig a közelben lévő bizuss boltban nézelődtek. Utána elmentünk egy Double Decker buszba, ott nagy-britanniai hamburgert vettünk. Nóri volt a legéhesebb, és végül mégis meghagyta a felét. A maradékot Enikő és én elfejeztük és megettük. Ebben a buszban az emeleten vannak a székek és az asztalok, lent lehetett venni a hamburgereket és esetleg szörpöt. Aznap épp esett az eső és csak Enikőnél és nálam volt esernyő. Ezután elmentünk egy cukrászdába, ahol rajtam kívül mindenki vett valamilyen nyaláncságot. Végül hazamentünk.

Éppen vacsoráztunk, mikor megérkezett Enikő bátyja, ő már táborozott Szerbiában. Készített nekünk teát. A harmadik napon elmentünk a Tropicariumba. Pár percre elvesztettem a többieket, de végül megtaláltam őket. A látogatás végén megsimogathattuk a rájákat. Sokszor megsimogattam őket.

A kirándulás után eljött hozzánk Nóri, Anita és Szilvi monopolizni.

A negyedik napon délelőtt és a kora délutáni órákban az ottani medencében fürdőztünk, majd zenét hallgattunk a Rock-tárban. Az utolsó napon csak délelőtt volt programunk, mert utaznunk kellett haza. Pár kísérletet mutatott be nekünk az ottani kémiatanárnő.

A nyár folyamán többször is voltam Mórahalmon. Kétszer a szüleimmel, egy egynapos kiránduláson, kétszer pedig a nagyszüleimmel. Ami azt jelenti, hogy előző nap elvitt minket apukám Moholra, ahol a nagyszüleim lagnak, másnap elmentünk fürdeni, este visszajöttünk, és harmadnap hozott minket haza.

Augusztus elején elmentem a testvéremmel és a barátjával a tengerre.

Első nap még minden új volt, így csak másnap este mentünk be a városba. Minden második este sétáltunk. Gyakran lementünk a partra az új barátainkkal, akikkel jókat szórakoztunk, sokat beszélgettünk, vicceket meséltünk. Egyszóval jól éreztük magunkat.

Épp a mi bungalónkban volt a kávézó, ahol fagyit is lehetett venni. Asztalok és székek is

A városháza Kiskunfélegyházán

voltak, le lehetett ülni, volt tető is felette, így nem sütött ránk a nap, ha épp kártyáztunk.

A sportpályán röplabdázhattunk is, mert volt háló. A középiskolások, esténként focimeccseket rendeztek.

Amikor együtt fürdőztünk a szobatanárnőmmel, érdekes köveket, kavicsokat találtunk, amiket haza is hoztunk.

Azokon az esteken, amikor nem mentünk a városba, kilenctől volt a korcsoportomnak játék. Azután lementünk a partra. Egyik ilyen este titokban fürdőztünk is.

Délelőttönként inkább kártyáztunk, délutánonként pedig sokat fürdőztünk.

Egyik este horrort meséltünk egymásnak, egy másik este a testvéremék, a fiúk, megmutatták nekünk a titkos helyet, amit felfedeztek. Nagyon szép volt a kilátás, pláne hogy a hold fénye visszatükröződött a tenger vizén. Ez egy sziklán volt.

Hajókiránduláson is voltunk, remek volt.

A bungalóktól a strandig elég sokat kellett lépcsőzni, a hazajövetelünkig jól megedződtek a lábaink.

Hazautazáskor gyorsabban múlt az idő, mert többet aludtam, máshol ültem, és a közlemben mindig mesélt valaki, így nem volt unalmas. Ha nem beszéltek, kinéztem az ablakon és nem unatkoztam, mert az emeleten jobb volt a kilátás, mint lent (emeletes busszal utaztunk). Az itteni medencén sokszor voltam a barátaimmal és az anyukámmal is. Adán is jártam. A szünidő utolsó előtti vasárnapján elmentünk Zentára, a családnapra. Sok érdekes program volt. Nagy élmény volt a két híres budapesti énekes koncertje is.

Azt hiszem, hogy az idei szünidő volt eddig a leggazdagabb élményekben. Remekül szórakoztam, sok új barátot szereztem. Feledhetetlen élményekkel gazdagodtam, amelyeket majd húsz év múlva elmesélhetek a gyermekeimnek.

**Fekete Mária 6.2,
Fejős Klára iskola, Nagyikinda**

Erzsébetfürdő, Mórahalom

Rájásimogató

Kegyetlen klíma, hó, süvítő szelek... a világ egyetlen hegyi papagájának nem akadály. Új-Zéland egyik legkülönlegesebb madara a kea, mely rendkívüli játékos természete mellett messze földön híres intelligenciával is rendelkezik. Hogy miért hívják szárnyas farkasnak? Ezt is eláruljuk...

A „zord külső érző szívet takar” mondás a kea papagáj esetében pont fordítva igaz. A külsőre igen mókás, szelíd és csodaszép tollazattal rendelkező madár ugyanis nem veti meg sem a friss húst, sem a dögöt. Bár elsősorban a talajon keresgéli rovarokból, pókokból álló táplálékát, és étlapján rügyek, gyümölcsök és magvak is szerepelnek, az Új-Zéland déli hegyvidékén élő állattenyésztők rendszeresen panaszkodnak vérengzéseire. Áldozatként ugyanis gyakran nyulakat,

A szárnyas farkas

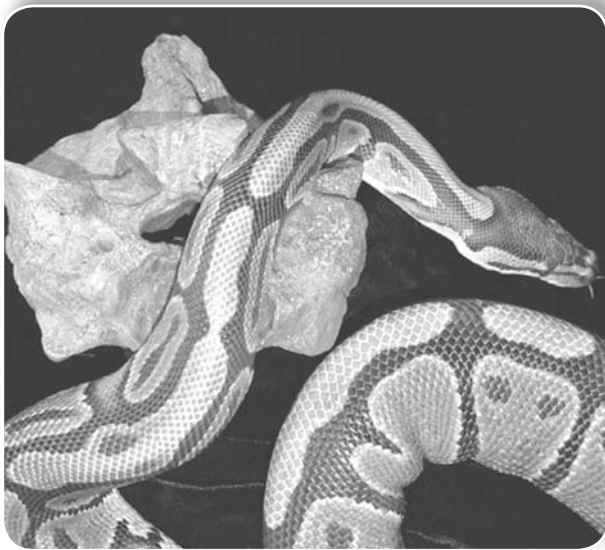
juhokat is kiszemelnek. Ártatlanabb szokásuk, de sok bosszúságot okoz, hogy az autóablakok körüli gumitömítéseket is előszeretettel csócsálgják meg. Éles csőrükkel pillanatok alatt komoly károkat tudnak okozni.

A negatívumokon kívül mindenképpen említésre méltó a magas fokú intelligenciájuk is. A kiváló tájékozódás mellett akár különböző logikai feladatok megoldására is képesek.

Nem csupán tanulékonyak, de rendkívül kíváncsi természetűek is. Igazi „neofil” állatok, ha valami újat, szokatlant, csillogót, furcsát látnak, az felkelti érdeklődésüket. A turisták kifejezetten imádják őket, ahogy szagolgatják-kóstolgatják a kamerát, fényképezőgépet. A hátizsákokat is jól el kell zárni előlük, mert ha őrizetlenül marad, képesek kipakolni és mindent szétszórni. Kissé komikus járásuk és szórakoztató megjelenésük miatt Új-Zélandon a hegyek bohócainak is becézik őket.

Mivel előszeretettel csap le a juhokra, az emberek sokáig vadásztak rá. A 70-es években egy kutatás alkalmával mindössze 5000 egyedet számoltak össze, ezután elkezdtek odafigyelni a faj megőrzésére, korlátozták a vadászatát. 1986 óta szigorú védelem alatt áll.

Őskígyó

Elképesztő leletre bukkantak Dél-Amerikában. Egy olyan kígyó fossziliái kerültek elő, amelyek a napjainkban élő óriáskígyóknál négyszer vastagabb testtel bírt, és a hossza is a duplája volt. A gigantikus méretű őskígyó maradványai körülbelül 58–60 millió évesek.

A csontok Kolumbiában kerültek elő, az ország legnagyobb szénbányájában. A szokatlanul hatalmas maradványok alapján amerikai és kanadai kutatók nekiláttak rekonstruálni, hogy is nézhetett ki ez a monstros. Az eredmények meghökkentőek.

A számítások szerint ugyanis az őshüllő hossza mintegy 12–13 méter lehetett, súlya pedig meghaladta az 1100 kg-ot is. Ezzel mintegy 3 és fél méterrel szárnyalta túl az eddig felfedezett legnagyobb kígyó méreteit, amely Egyiptom területén élt kb. 40 millió évvel ezelőtt.

Összehasonlításképpen, a ma élő legnagyobb óriáskígyók, a boák és az anakondák átlagosan 6–6,5 méter hosszúak.

Jobblábás ebek, balszemű halak

Az állatok is jobb- vagy ballábások, akár az emberek, a halak pedig „jobb- vagy balszeműek” – fedezték fel a belfasti Queen’s Egyetem kutatói macskák, kutyák, papagájok és halak tanulmányozása után.

A halak speciális fejezetet képeznek a kutatásban. Nem usznyaik használatát, hanem szemük mozgását figyelték a tudósok. Megmutatkozott, hogy ha számukra életveszélyes ragadozógyanús lény bukkant fel a látóterükben, akkor a jobbszemű halak az óramutatóval megegyező irányban kezdtek körözni, míg a balszeműek ellenkezően.

A macskák és ebek esetében külön érdekesség, hogy nemek szerint is jellemző a bal- vagy jobb első láb használatának előnyben részesítése. Általában a nőstények ballábások, a hímek zöme viszont jobb. A kutyáknál hasonló a megoszlás.

A belfasti kutatók megfigyeléseik révén úgy vélik, hogy a kutyák farkcsóválásának iránya is sokatmondó. Ha jobbra kezdik a manővert, akkor nyugodtak, ha balra, izgatottak – idéz a New Scientist című tudományos lapban megjelent tanulmányból a brit Metro újság.

HOROG

Pontyszüret a Tőzeg-tavon

Még el sem kezdődött a nyári szünet, felvettem Sánta Krisztián horgászársamnak, jó volna egy pecatúrát csinálni. Nem kellett neki kétszer mondani, azonnal tervezgetni kezdtek, hova, mikor, hány napra... Már a szünet második napján megállapodtunk, hogy a Palács melletti Tőzeg-tóra kellene menni. Felmentem az internetre, és megnéztem, mit ír ott erről a tóról. Amit találtam, az nagyon tetszett, és ami még fontosabb, anyuéknak is megtetszett. Ezt abból gondoltam, hogy elengedtek. Elintéztük a helyfoglalást, mert egy ilyen népszerű tóra nem lehet beállítani előzetes bejelentkezés nélkül.

Mivel ezen a tavon csak bojlis módszerrel szabad horgászni, neki-láttunk csalit készíteni. Gyúrtunk is belőle több mint tíz kilót. Aztán néhány nap múlva elindultunk, és alig fértünk be az autóbába a sok holmitól. Az út utolsó szakasza földes, poros és kilométereken át gyönyörű erdőkön keresztül vezet. Amikor odaértünk, szólunk a halórnek, ő pedig megmutatta melyik a nyolcas számú horgász hely.

A horgász helyen felvertük a sátrat, felállítottuk a napernyőt és kezdetnek két kiló íztelen pelettel etettünk be. Ezután különböző ízesítésű bojlival csaliztunk, és bevettük a szerelékét.

Már a délelőtt folyamán két kapásunk volt, sajnos mindkét hal hamar lemaradt. Délután négy körül megszólalt a jobb oldali kapásjelző, Kriszti odaugrott, bevágott, a bot karikába görbült, és elkezdődött a fásztás. Barátomnak öt percre volt szüksége, hogy a természetes tőpontyt belevezesse a szákba. Óvatosan emeltük partra, helyeztük a mérőmatracra. A mérleg 13,58 kilót mutatott. Élőben még egyikünk sem látott ekkorát. A hallal lefényképeztünk, és visszaengedtük.

Éjszaka csúnya idő volt, esett, dörgött villámlott, ezért csak kora reggel folytattuk a horgászást. Kapásra délutánig kellett várni. A jobb oldali bot orsójáról kezdett leperegni a zsinór, odaszaladtam, bevágtam. Éreztem, nagy hal került a horgomra, ezért óvatosan fásztottam, és öt perc múlva szákba tereltem egy 6,67 kilós tőpontyt. Ezután megebédeltünk, majd pihenni tértünk volna, de újabb kapásunk volt. Kriszti kezében a bot karikába hajlott, és időbe telt, míg a szákba vezette. Ekkor meglátogatott bennünket Kiralj Ivan tógazda, aki megmutatta, hogyan kell szép képeket készíteni. Ez a ponty is tíz kilón túli volt. Alig hogy visszaengedtük halunkat, a szomszéd stégen horgászóknak volt kapásuk. Miközben segédkeztünk a szákolás körül, nálunk is megszólalt a kapásjelző! Eldobtam a szákot, és futni kezdtem, és mire oda értem, már javában zizegett a nyelető. Bevágtam. A hal hevesen tiltakozott, és nehezen jött kifelé. Tíz percnél biztos több telt el, mire partra került. A hal 10,29 kilós volt, fényképezés után visszaengedtük.

Egy ponty a javából

Az éjszaka sokáig eseménytelen volt, mígnem hajnali háromkor Kriszti a nyeletőfék és a kapásjelző együttes hangja ébresztette. Barátom kirohant a sátorból, én azonban fel sem ébredtem. Engem csak akkor ébresztett, amikor partra kellett emelni a megszákolat halat. Olyan nagy volt, hogy egyedül nem tudott megbirkózni vele, de kettőnknek már sikerült. Kriszti legalább 15 kilósra saccolta, de a mérleg számlálója bőven elhaladt a 15-ös felett, a digitális kijelző 21,88 kilónál állt meg. Ennek a zsákmánynak nagyon örültünk. Mivel a hal kopolyúja kivért, Kriszti úgy döntött, hogy nem emeli fel a halat, csak odaállt mellé egy fényképezéskedés erejéig, és már küldték is vissza a vízbe. Alighogy bedobtam az újracsalizott késziséget, és leültem a székemre, valami hevesen húzni kezdte a zsinórt. A csontkeményre húzott fék felzizzent, ezért engedtem rajta egy kicsit, nehogy elszakadjon a zsinór. Negyed óra elteltével egy hosszúkás árny körözött előttünk. A sötétben nem tudtuk eldönteni, hogy amur vagy nyurgaponty. Amikor úgy éreztem, hogy kellően kifáradt a hal, szóltam Kriszti-nek, hogy merítse meg. Amikor kiterítettük a matracra, láttuk, nyurgával volt dolgunk. Mérlegeles (9,96 kiló!), fényképezés, visszaengedés.

Eseménytelen délelőtt következett, már megkezdtük a pakolást, lebontottuk a sátrat is, majd délután négy körül megszólalt a kapásjelző. Kriszti kezelésbe vette a halat, és hamarosan egy 6,14 kilósat szákolunk. Ezután én fogtam egy 7,74 kilós nyurgát, majd húszperces fásztás után a barátom fogott egy 14,34 kilós tőpontyt.

Ez a sorozat méltó búcsú volt a Tőzeg-tótól. Elővettem jegyzetfüzetemet, és számolni kezdtünk. Kilenc pontyot fogtunk 97 kiló összszúlyban. Úgy gondolom, ez szép teljesítmény három nap alatt. De a környezetet és a tó szépsége miatt akkor is megérte volna ide jönni, ha egy fia pontyot se fogtunk volna. Ilyen gazdag zsákmány mellett viszont életre szóló élményben volt részünk.

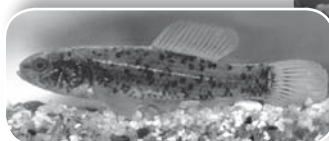
Dobó Dávid

Kriszti hatalmas fogása

Keressük a 2012. év halát!

Az alábbi címen szavazva te is beleszólhatsz az év halának a megválasztásába

Lápi póc

Széles kárász

Szilvaorrú keszeg

http://haltanitarsasag.uw.hu/azevhala_hu.php

Szeptember 29.

Mihály, Gábor, Rafael, Gabriella napja.

Mihály: Héber eredetű bibliai név, a Mikael magyar formája. Jelentése: Ki olyan, mint az Isten?, Istenhez hasonló.

Gábor: Héber eredetű bibliai név, a Gabriel magyar alakváltozata. Jelentése: Isten embere, Isten bajnoka vagy „Isten erősnek bizonyult”. Az evangéliumok és a hagyomány szerint Gábrriel arkangyal Isten küldönce. Nevének jelentése más olvasatban: „én erőm: az Isten”.

1000. IX. 29. – 1011 éve történt

Szent Mihály napja, Szent Mihály arkangyal ünnepe. Az első évezred fordulóján lett az egyház ősi oltalmazója mellett a halottak szószólója is, a túlvilágra költöző lélek kísérőtársa, kalauza, bírója. Az Utolsó Ítélet angyalaként a lélek jó és gonosz cselekedeteit mérlegeli. Innen ered a halottszállító saroglya *Szent Mihály lova* elnevezése.

1848. IX. 29. – 163 éve történt

A magyar honvédsereg Pákozdnál megállította Josip Jelačić császári altábornagy, horvát bán csapatait. Jelačić a bécsi udvar titkos biztatására támadta meg Magyarországot, mivel a hibás nemzetiségi politika miatt sikerrel tudta a magyarok ellen fordítani a nemzetiségi mozgalmakat, különösen a horvátokét.

Szeptember 30.

Jeromos, Zsófia, Felícia, Örs, Viktor, Becse, Honória és Honóriusz napja.

Jeromos: Görög eredetű név, a Hieronimosz névből származik. Jelentése: szent nevű.

Becse: Török, magyar eredetű név, a besenyő néprévvvel függ össze. Más feltevés szerint, a Bese név alakváltozata. Jelentése: kánya.

1859. IX. 30. – 152 éve történt

Szekélyföldön, Kisbácsonban megszületett Benedek Elek újságíró, író, „a nagy mesemondó”. 1887-től 1892-ig országgyűlési képviselő volt. Képviselőházi beszédeiben az ifjúsági irodalommal, a népköltéssel és a népr nyelv, valamint a közoktatás kérdéseivel foglalkozott. 1889-ben részt vállalt a Pósa Lajos által indított első irodalmi értékű, hazafias szellemű gyermeklap, Az Én Újságom szerkesztésében, Sebők Zsigmonddal együtt szerkesztője volt a Jó Pajtás gyermeklapnak (nem tévesztendő össze ezzel a Jó Pajtással, amit olvastok). Az ifjúság számára készült meseátdolgozásai (Ezüst Mesekönyv, Arany Mesekönyv) főként az Ezeregyéjszaka és a Grimm-mesék átiratai: tucatnyi új kiadásával, újabb átdolgozásaival évtizedeken át a legfőbb és legjobb magyar mesekönyvek voltak. Írói végrendeletének utolsó három szava: „...fő, hogy dolgozzanak!”

1901. IX. 30. – 110 éve történt

Franciaországban kötelezővé tették a rendszámot minden járművön, amely a 30 km/h sebességet képes elérni.

Október 1.

Malvin, Rómeó, Ludovika és Terézia napja.

Malvin: Germán eredetű összetett név, a németben a Malwin férfinév, női párja a Malwine. Jelentése: a jog barátja.

Rómeó: A latin Romaeus név olasz formája. Jelentése: római vagy a Római Birodalomból származó. A késő középkorban így nevezték a Rómába vagy a Szentföldre zarándoklókat is.

1975. IX. 1. – 36 éve ünnepeljük

Zenei világnap. Yehudi Menuhin világhírű hegedűművész kezdeményezésére és javaslatára az UNESCO október 1-jét a zene világnapjának nyilvánította. Mindez 1975-ben történt, azóta a világ minden pontján ezen a napon különös figyelmet szentelnek annak a csodának, amit zenének hívnak.

1869. X. 1. – 142 éve történt

A világon elsőként, az Osztrák–Magyar Monarchiában bevezették a postai levelezőlapok használatát.

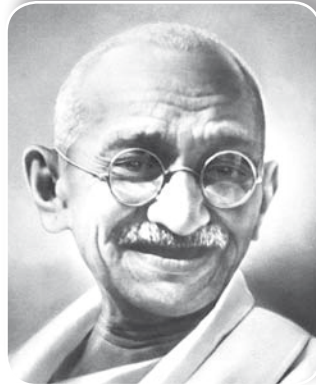
Október 2.

Petra, Tamás, Örs, Berengár és Tomaj napja.

Petra: A név eredetére vonatkozóan több magyarázat létezik, egyik szerint héber, görög, latin eredetű. Jelentése: kőszikla. Másik magyarázat szerint a Petronella önállósult becézője. A harmadik feltevés szerint, a Péter férfinév női párja.

Tomaj: Magyar, török eredetű név. Jelentése: hallgatag, mogorva.

2007. X. 2. – 4 éve történt

Az erőszakmentesség és a béke világnapja. Az ENSZ határozata szerint, Mahátma Gandhi születésének emlékére.

1761. X. 2. – 250 éve történt

Meghalt Mikes Kelemen memoáriró, műfordító, a 18. századi magyar prózairodalom legnagyobb alakja. 1707-ben lett II. Rákóczi Ferenc apródja, s attól kezdve élete elválaszthatatlan volt a fejedelemtől. Részt vett a szabadságharcban, majd a bukás után Rákóczival együtt vállalta a száműzetést.

Október 3.

Helga, Ignác, Gertrúd, Ilián, Jozefa, Mária, Teréz és Terézia napja.

Helga: Északi germán eredetű név. Jelentése: megszentelt, egészséges, boldog.

Ilián: Görög, orosz eredetű név, a Héliosz orosz név származéka. Jelentése: nap.

1893. X. 3. – 118 éve történt

J. S. Thurman szabadalmaztatta az első motoros porszívót.

1929. X. 3. – 82 éve történt

I. Sándor a Szerb–Horvát–Szlovén Királyság nevét Jugoszláv Királyságra változtatta. Egykori országunkat megalapította, 1918. XII. 1. óta Szerb–Horvát–Szlovén Királyságnak nevezték.

Október 4.

Ferenc, Aranka, Hajnalka és Fodor napja.

Ferenc: Francia, latin eredetű név. Az olasz Francesco név latinosított Francisus formájából származik. Assisi Szent Ferenc gyermekkori beceneve volt, melyet azért kapott, mert édesanyja francia származású volt. Jelentése: francia.

Fodor: Magyar eredetű név. Jelentése: göndör hajú.

1991. X. 4. – 20 éve ünneplik

Az állatok világnapja. Assisi Szent Ferencnek, az állatok patrónusának emlékére ünneplik világszerte az állatok napját. Ez egyben Assisi Szent Ferenc ünnepe is, aki a kereskedők, szegények, környezetvédők és az állatok védőszentje. Magyarországon először a 14. században íródott Jókai-kódexben jegyezték le tetteit: prédikált a madaraknak, megszelídítette a városban garázdálkodó gubbioi farkast, testén viselte Krisztus sebeit. 1228-ban avatták szentté.

1582. X. 4. – 429 éve történt

A legtöbb katolikus országban életbe lépett a XII. Gergely pápa által elrendelt naptárreform. Így hát 1582. október 4-ét közvetlenül 1582. október 15-e követte. A naptárreform a Julianus-naptár bevezetése óta a napév és a naptári év eltulodásából addó tíznapos időeltolódást szüntette meg.

Október 5.

Aurél, Attila és Pálma napja.

Aurél: Latin eredetű név, az Aurelius római nemzetségnévből származik. Jelentése: aranyos.

Pálma: Magyarországon újabb keletű névadás a pálmafa, illetve a dísznövény latin eredetű nevéből. Az olaszban vallási ihletésű női név, eredetileg a virágvásárlás napján született gyermekek kapták.

1966. X. 5. – 45 éve történt

A pedagógusi jogok világnapja. Az UNESCO és a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet elfogadta a pedagógusi jogokról szóló, 150 paragrafusból álló határozatot. A dokumentum tartalmazza többek között a pedagógusok megbecsülésének szükségességét, előírja az ingyenes továbbképzést, s kimondja, hogy a pedagógusok jövedelmezése nem maradhat el az egyenértékű képzést követelő más foglalkozásúak bérezésétől.

1864. X. 5. – 147 éve történt

Meghalt Madách Imre író, költő, ügyvéd, politikus, Az ember tragédiájának szerzője. A reformkor egyik legnagyobb írója. Legkiemelkedőbb alkotása, Az ember tragédiája nemcsak a magyar irodalom egyik gyöngyszeme, de világsikert is aratott.

A világvándora herceg

(A Többsincs királyfi és más mesék c. gyűjteményből)

Volt, hol nem volt, hetedhét országon is túl, volt egyszer egy dali szép aranyhajú herceg, akinek nem volt párja hét pusztá határban. Csak akarta volna, hozzámet volna akármelyik királykisasszony, de hiába biztatták a herceget, nem házasodott meg. Folyton járt-kelt ország-világszerte, hétszer is megkerülte a világot, s el is neveztek a népek világvándora hercegnek.

Ám ne higgyétek, hogy jókedvéből járt-kelt annyit. Azért nem volt maradása a hercegnek, mert az öccsét még kicsi korában elrabolták, s ő megfogadta, hogy addig nem nyugszik, amíg az öccsét meg nem találja.

Mondom, hogy már hétszer körüljárta a világot, de az öccsének híré-nyomat sem találta sehol. Eleget mondták neki, maradjon itthon, ne keresse többet az öccsét, de a világvándora herceg újra nekiindult a világnak.

Vele ment az öreg inasa is, aki világjáró útjában soha el nem maradt tőle.

Mennek, mendegélnek, s egyszer beérnek egy olyan sűrű erdőbe, hogy sem eget, sem földet nem láttak. Ennek az erdőnek a közepén volt a világ óriás fája. Ez a fa olyan magas volt, hogy a felső ága az eget verte, s a legkisebbik ága is olyan vastag, mint egy mestergerenda, s olyan széles, hogy három nap ugyancsak vágathatott egy lovas legény, hogy megkerülje.

Hanem még mi volt a világ óriás fáján? Volt azon egy akkora tojás, mint egy hétemeletes ház, s rá volt pingálva szörnyű nagy betűkkel:

„Aki e tojásba be akar menni, annak legyen huszonnégy regement katonája.”

– Hiszen ha csak ez kell, van nekem huszonnégy regement katonám – mondja a herceg.

Belefűjt a kúrtjébe, s abban a szempillantásban odamasírozik nagy trombita- és dobzóval a huszonnégy regement katona. Szalad a generális, s kérdi, hogy mi légyen a parancsolat.

– Azt parancsolom, hogy ezen a tojáson vágjatok egy akkora lyukat, hogy egy ember azon beférhessen.

Nekiestek a katonák karddal, buzogánnyal, faltörővel. Ütik-vágják, döngetik a tojást, de csak hullanak a katonák, mint a legyek. Amint egy hozzáüt, mindjárt hátratántorodik s szörnyethal. Úgy elpusztult a huszonnégy regement katona, hogy még hírmondónak sem maradt belőle. Hej, megmérgeződik a herceg, kirántja a kardját, s egy csapásra olyan lyukat vágott a tojáson, hogy le sem kellett hajolni, szépen besétálhatott. Bemegy a tojásba, úszik-kúszik a fehérjében, aztán fölér a szikjához, s annak a közepén talál egy levelet. Az volt írva aranypapirosra:

»Aki engem megtalál, Nem éri el a halál.«

Beteszi a levelet a zsebébe, kiúszik a tojásból, s hát, uram teremtmőm, úgy megerősödött a tojás szikjától, mintha csak karján, lábán, derekán, az egész testén páncélgúnya lett volna.

*

Ment tovább, s ért a selyemrétre, ahol aranykaszával vágják a fűvet, aranyvillákkal s gereblyékkel gyűjtötték a puha selyemszénát.

Selyemrétről ért a virágerdőbe, ahol aranyméhek döngicséltek a legszebb virágokon.

Ennek a virágerdőnek a közepén állott a sziget királyának a palotája. Hétszínű szivárvány volt ennek a palotának a bolthajtása, s annyi ablak rajta, ahány nap az esztendőben. S im, emberek jöttek elejbe a világvándora hercegnek, szépen karon fogták, s úgy vezették fel a palotába. Ottan balzsamos fürdőben megfürdették, aranytörlővel megtörölték, aranyhaját szépen megfésülték, adtak rá bíbros bársonyköntöst, úgy vezették a király elé.

A király három rózsabimbóval ajándékozta meg a herceget. Adott neki egy sárga, egy fehér s egy piros rózsabimbót. Ezeket a rózsabimbókat csak meg kellett szagolni, egyszeribe kinyíltak, s olyan ruha hullott ki belőlük, hogy azon egy öltés nem sok, annyi nem látszott. A sárga rózsában volt tiszta színarany, a fehérben ezüst, s a piros rózsában bíborvörös gúnya.

Megköszönte a herceg a drága szép ajándékot, aztán elvezették a királyné színe elé. Fogadta ez is a herceget kegyes szóval, s adott neki egy szépen szóló ezüsfurulyát. Megköszönte ezt is a herceg, aztán elbúcsúzott illendőképpen, s ment tovább.

Hét nap s hét éjjel folyton-folyvást ment, s ekkor elérkezett a Forró-tengernek a túlsó partjára. Amint megy, mendegél az úton, látja, hogy egy sovány, girhes-görhes csikó fekszik ott, szeretne lábra állni szegény, de nem tud. Megszólítja a csikó a herceget:

– Ne hagyj itt, világvándora herceg, inkább segíts, hogy talpra álljak.

A hercegnek megesett a szíve a csikón, s a farkánál fogva felemelte.

– No, ha felemeltél – mondotta a csikó – , húzz el még a selyemrétre. Hadd lakjam jól egyszer életemben.

Megtette a herceg ezt is jó szívvel. Nagy kinnal-bajjal a selyemrétre húzta a csikót, ez ottan nekiesett a puha selyemfünek, s evett, amennyi csak beléfért.

– No, te világvándora herceg, ha már meg-etettél, itass is meg. Amott van a szivárványforrás, húzz oda engem, többet aztán semmit sem kívánok tőled.

Jól van, megtette a herceg ezt is. Odahúzta a csikót a szivárványforráshoz, hadd igyék. S hát ahogy elvette a száját a forrástól, meg-rázkódott a csikó, s olyan seregélyszőrű paripa lett belőle, amelyet még a világ nem látott.

Mondja a paripa:

– Hallod-e, te világvándora herceg, meg-etettél, megittattál, ülj fel most a hátamra. Hogy menjek? Úgy, mint a madár, vagy mint a villámlás, vagy még ennél is sebesebben, mint a gondolat?

– Akárhogy mehetsz, édes lovam, csak se tebenned, se énbennem hiba ne essék.

Felült a világvándora herceg a táltos lóra, egyet ugrott, kettőt szökött a táltos, s ott voltak egy városban.

Abban a városban lakott a világszép királykisasszony kakassarkon forgó gyémántpalotában. Gondolkozott a herceg, vajon mindjárt felmenjen-e, aztán arra határozta magát, hogy még nem megy fel.

Betért egy kicsi házba, egy öregasszonyhoz, s ottan szállást kért éjszakára. Hanem amint beesteledett, mégsem volt maradása: felöltözött rongyos ruhába, elment a világszép királykisasszony kertjébe, elővette szépen szóló furulyáját, s fújta olyan szépen, keservesen, hogy egyszerre csak kinyílt az ablak, kikönyökölt rajta a királykisasszony, s úgy hallgatta a nótát.

Meglátja a királykisasszony a herceget, szalasztja az inasát, hadd nézze meg: ki s miféle ember, aki az ő kertjében furulyázik.

De mire az inas lement, a világvándora herceg eltűnt a kertből: híre-nyoma sem volt. Visszament az öregasszonyhoz, ottan lekönyökölt az asztalra. Hiába kínálta az öregasszony tyúkkal, kaláccsal, paprikás szalonnával, se nem evett, se nem beszélt, le sem feküdt, egész éjjel ébren maradt.

Reggel a herceg elővette azt a sárga rózsát, amelyet a sziget királyától kapott, háromszor megszagolta, s hát csakugyan kinyílt a rózsza, s benne volt egy színarany sárga ruha. Hirtelen magára vette a ruhát, felült táltos lovára, s bevágatott a királykisasszony udvarába.

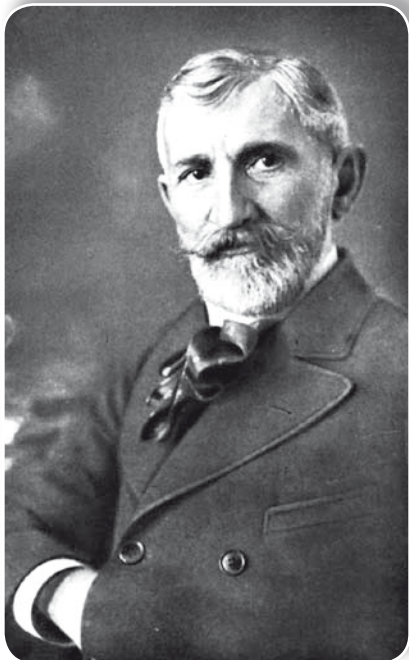
Hanem hogy szavamam ne felejtsem, tele volt az udvar mindenféle hercegekkel s királyfiakkal, akik a világszép királykisasszonyért vettekdedek. Az ám, mentek oda a világ minden részéről királyfiak s hercegek, de a világszép királykisasszony azt mondta: annak lesz a felesége, aki a legvitézebb valamennyi között.

Éppen akkor kezdődött a viadal, amikor a világvándora herceg beugratott a palota udvarába. Nosza, ő is mindjárt kiállott, csatogtak a kardok, csak úgy szikráztak. Dőltek a királyfiak és hercegek, ki jobbra, ki balra, csak két vitéz maradt a lova hátán: a világvándora herceg s egy dali szép vitéz, aki szakasztott olyan volt, mint a herceg, mintha éppen egy anyának lettek volna gyermekei.

Hej uram, istenem, ez volt csak a viaskodás! Körbe állottak a hercegek, királyfiak, kint ült a tornácon a világszép királykisasszony is, s nézték a viaskodást nagy gyönyörűséggel. De hiába küzdöttek egész nap, feljött már a vascoracsillag is, de egyik sem tudta legyőzni a másikat. Abban egyeztek meg a vitézek, hogy másnap folytatják a viaskodást.

A magyar népmese napja

Tudod-e, hogy Benedek Elek születésnapján, szeptember 30-án van a népmese napja?

Benedek Elek, a Székelyföld szülötte 1859. szeptember 30-án látta meg a napvilágot Erdővidék egy kicsi falujában, Kisbaconban. Első iskoláit kisbaconban járja, később azonban már székelyudvarhelyen készül egyetemi tanulmányaira. A kollégiumban köt életre szóló barátságot a kultúrával, nyelveket tanul, lelkes tagja az önképzőköröknek. Érettségi után Budapestre költözik, ahol bölcsész szakon tanul, tanárnak készül, de lelke mélyén írói babérokra tör. Ekkor mutatja be a diákévei alatt székelyudvarhelyi barátjával, Sebesi Jóbbal

összegyűjtött népköltészeti alkotásokat Gyulai Pálnak. A híres kritikusnak azonnal elnyerte a tetszését a székely népköltési gyűjtemény, ekkor szakította félbe egyetemi tanulmányait, hogy újságírónak álljon.

Újságíró lett, a Budapesti Hírlap és más lapok munkatársa. 1887-től 1892-ig országgyűlési képviselő, egy ideig szabadelvű párti, majd a nemzeti pártba lépett át. Képviselőházi beszédeiben az ifjúsági irodalommal, a népköltéssel és a népnyelv, valamint a közoktatás kérdéseivel foglalkozott.

Több napilap és folyóirat szerkesztése fűződik a nevéhez többek között a Magyarország, Magyar Világ, Magyar Kritika, Nemzeti Iskola, és a Néptanítók lapjának is volt a főszerkesztője. 1889-ben Pósa Lajossal együtt megindította az első valóban irodalmi értékeket felmutató, hazafias szellemű gyermeklapot, Az Én Újságomat. Sebők Zsigmonddal együtt szintén szerkesztette a Jó Pajtás című esztétikai és erkölcsi nevelő értékű hazafias szellemű gyermeklapot. Ez persze egy sokkal korábbi gyermeklap volt, a mai Jó Pajtás az 1947. január elsejétől megjelenő Pionír-újság utódlapja, céljai azonban nagyjából ugyanazok.

Ifjúsági könyvsorozatot indított a Kis Könyvtár címmel, amely később már mint „Benedek Elek kis könyvtára” jelent meg.

1900-ban a Kisfaludy Társaság tagjává választották. Az ifjúság számára meseátdolgozásokat (Ezeregyéjszaka, Grimm meséi), verseket, szindarabokat, leányregényeket, történelmi és irodalomtörténeti műveket írt. 1921-től Kisbaconban élt haláláig, miközben szerkesztője volt a Cimborá című ifjúsági lapnak. Mint meseíró a magyar gyermekirodalom műfajának megteremtője volt.

1885-ben jelent meg a Székely Tündérország, ami már önállóan megírt népmeséket is tartalmaz. Hat évvel később jelent meg a Székely mesemondó. Az igazi vállalkozás azonban (1894–1896) az öt kötetben megjelenő Magyar mese- és mondavilág, ami a millenium ünnepére készült.

Jelentősek Benedek Elek mesefordításai is. Ezek a Kék, Piros, Ezüst és Arany mesekönyvek.

Említésre méltót alkotott novelláival, regényeivel is: Katalin, Uzoni Margit, Mária, Huszár Anna, valamint a magyar nemzeti múltat népszerűsítő írásaival is: A magyar nép múltja és jelene, Hazánk története, Nagy magyarok élete. Mint újságíró többféle lap munkatársa, majd szerkesztője lett. Hozzáértése, esztétikai igényessége nem ismerte a megalkuvást. (Nemzeti Iskola, Néptanítók Lapja, Az Én Újságom, Jó Pajtás, Cimborá stb.)

Este a királykisasszony mind felgyűjtötte a királyfiakat és hercegeket a palotájába. Volt ott nagy dínomdánom, muzikaszó, csak egy nem jött el, akire legjobban várt, a világvándora herceg.

Visszament ez az öregasszonyhoz, levetette színarany ruháját, de ismét csak nem volt maradása. Elment a királykisasszony kertjébe, ottan elővette a szépen szóló furulyáját, fújta szépen, keservesen. Egyszerre csak megszakadt a muzikaszó, mind a furulyaszót hallgatták. A világszép királykisasszony odaszaladt az ablakhoz, kinézett a kertbe, de mire a herceg után leküldött, eltűnt az, mintha a föld nyelte volna el.

Akkor éjjel sem aludt a világvándora herceg. Hiába kínálta az öregasszony, sem nem evett, sem nem ivott, le sem feküdt.

Jókor reggel elővette a fehér rózsabimbót, háromszor megszagolta, s ím, kipattant a bimbóból egy drága szép ezüstsín ruha. Felvette a ruhát, ráült a táltosra, s hipp-hopp! beugratott a világszép királykisasszony udvarába.

Reggeltől estig küzdött a két vitéz, de hiába. Nem tudták egymást legyőzni. Azt határozta, hogy harmadszor is megpróbálják a viaskodást, s azzal elváltak.

A világszép királykisasszony palotájában volt nagy dínomdánom, muzikaszó ez este is,

de a világvándora herceg csak a kertbe ment el, ottan elővette a szépen szóló furulyáját, s fújta szépen, keservesen. Most a királykisasszony maga szaladt le, de hiába. Mire leért, híre-nyoma sem volt a világvándora hercegnek.

No, elkövetkezett a harmadik nap is. Le sem hunyta a szemét a világvándora herceg, s reggel jókor elővette a piros rózsabimbót, megszagolta háromszor, s ím, kipattant belőle egy bíborvörös ruha, amilyent még emberi szem nem látott. Felvette magára, szépen megfésülte hosszú aranyháját, aranyos törlővel megtörülte az arcát, aztán felpattant táltos lovára, s beugratott a világszép királykisasszony udvarába.

Ott voltak már mind a hercegek, királyfiak, szépen körbe állottak, s várt rá az udvar közepén az ismeretlen vitéz, aki szakasztott olyan volt, mint a világvándora herceg, mintha éppen egy édesanyának lettek volna gyermekei...

Megkezdik a viaskodást, csattogott a kard, döngött-rengett a föld alattuk, de hiába, egyik sem tudta a másikat legyőzni.

Hát egyszerre csak mi történt? Az történt, hogy az ismeretlen vitéz kebléből kifordult egy fekete zsinór, fekete zsinóron egy fél karikagyűrű. Leereszti kardját a világvándora herceg, s mondja:

– Megállj, vitéz! Kitél kaptad a fél karikagyűrűt?

Azt mondja az ismeretlen vitéz:

– Az édesanyám akasztotta a nyakamba, amikor még kicsike voltam.

Belenyúl a kebelébe a világvándora herceg, s kihúzza onnan egy fél karikagyűrűt. Ott mindjárt összeteszik a két fél gyűrűt, s hát olyan szépen összetalálnak, hogy csupa csuda.

– Te vagy nékem, te vagy az én édes öcsém! – kiáltott a világvándora herceg. – Teéretted lettem a világ vándora!

Mindjárt hüvelyébe dugták kardjukat, összeölelkeztek, összecsókolóztak, s felsétáltak szépen a királykisasszonyhoz. Csak ámult-bámult a világszép királykisasszony, nem tudta elgondolni, hogy mi történt velük. No, mindjárt megtudta.

Mondta a világvándora herceg:

– Tovább nem küzdhetünk, szép királykisasszony, mert testvérek vagyunk. Válassz ketőnk közül.

Hiszen nem volt nehéz a választás, mert a világszép királykisasszony a szívében úgyis azt kívánta, hogy a világvándora herceg legyen a győztes.

Egyszeribe lakodalmat csaptak, hét országra szólót.

Még ma is élnek, ha meg nem haltak.

Forrás: Magyar Elektronikus Könyvtár

RÜGYFAKADÁS

Az én iskolám

*Nyolcadiktól elbúcsúztunk,
Elsősöket befogadunk,
Iskolába megyünk,
Hipp-hopp, és mi is
Nyolcadikosok leszünk.*

*Emlékszem az első b-re,
Tanítónőm szép szemére,
Jó lelkére és türelmére,
Óriási erejére.*

*Szorzást, osztást megtanított,
Millimétert alakított,
A környezetet elmesélte,
Az ígétet? Visszakérte!
Megtanított jónak lenni,
Felnőtteket megbecsülni!*

*Igazgatónk, Csíkos Sándor
Nyaralni visz bármi áron,
Egyet gondol: Szlovákia,
Jövőre már Kárpátalja.*

*Nyarialunk és kirándulunk,
Ötévesen úszni tudunk.
Mindezt megköszönni
Nem lehet,
Így örökre szívünkbe zártunk
Titeket!*

Pacal Andrea, 5. osztály, József Attila iskola, Bácskertes

Ötödikes lettem

Júniusban szép ünnepség keretében, mégis fájó szívvel búcsúztunk a tanító nénitől, Lakatos Boja Mártától. Egész nyáron úgy éreztem, mintha megint elsőbe indulnék, olyan sok kérdés és szorongás volt bennem. Andris, a bátyám sok mindent mesélt már az ötödik osztályról, mivel ő nyolcadikba indult az idén, de az mégiscsak az ő véleménye, és nem az enyém.

Első nap izgatottan indultam el az iskolába. Az udvaron találkoztam az osztálytársaimmal. Nagyon megörültünk egymásnak. Ez enyhített egy kicsit a szorongásomon, mert a torkomban dobogott a szívem. Hamarosan odalépett hozzánk Girizd Tóth Andrea tanárnő, aki az osztályfőnökünk lett. Közösen felmentünk a biológiaterembe, amely mostantól a mi osztályteremünk. Világos, vidám és tágas ez a helyiség. Szerintem jól fogjuk érezni magunkat benne. Az osztályunk létszáma 24-re bővült, két új osztálytársat kaptunk: Szili Anasztáziát és Fábíán Istvánt. Az első néhány napon szinte minden új tanárt megismertünk. Kivétel a földrajztanár, mert annak még nem volt eddig órája nálunk. Furcsa, hogy minden órára másik terembe megyünk. Sőt! Rohanunk egyik teremből a másikba, költözünk, mint a madarak. Mindig figyelnem kell, nem hagytam-e el valamit... Minden teremben eldönthettük, ki kivel ül. Andi lett az állandó padtársam, kivéve a magyarórát, ott Maxi ül mellettem. Gyorsan megkezdődött a tanulás is, egyből a mély vízben találtam magam... Az eddigi tapasztalatok alapján mondhatom, hogy kedvesek és segítőkészek a tanárok. Ezentúl meg kell ismerkednem a történelem, földrajz, biológia, műszaki oktatás, német nyelv rejtelmével is, de ha igyekszem, nem lesz gond. Sokkal többet kell majd tanulnom, mint eddig, de remélem belerázódok...

Tudom, nem lesz egyszerű, de megpróbálok kellően helytállni az elkövetkező négy évben is. Könnyen venni az akadályokat, megoldani a váratlan helyzeteket... Hogy sikerülni fog-e, az csak rajtam múlik!

Hanák Adél, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Újból az iskolapadban

Az egyhangú csendet a csengő éles hangja szakítja meg: becsengettek. A nyüzsgő gyerekcsereg sietősen veszi az irányt az osztály felé. Rémálmunk valóra vált: megkezdődött az iskola. A gyerekek helyet foglalnak a padokban, és izgalommal mesélik egymásnak a nyáron történeteket.

A nyári élmények még elevenen élnek a tudatomban. Amikor megkezdődött a szünet, nagyon hosszúnak tűnt, pedig egy pillanat alatt elröppent. A szünet kezdete óta már azt a napot vártam, amikor tengerre megyünk, de előtte még sok érdekes dolgot csináltam. A barátommal és a testvéremmel sokat jártunk az oromi medencébe fürdeni. Rengeteget fagyiztunk és hülyéskedtünk. Nagyon jól éreztem magam a táncművészetben is, ahol sok érdekes koreográfiát tanultunk. Sokat tévéztem, olvastam, számítógépeztem, nagyokat aludtam. Egyszer csak elérkezett a várva várt nap, a tengerre indulás napja. A hosszú és fárasztó utazás után végre megérkeztünk Šušanjba, ahol tizenkét gyönyörű napot töltöttünk. Mindennap nagyokat fürödünk, játszottunk, este pedig sétáltunk. Három nap elmentünk máshova is strandolni. Voltunk Buljaricán, Ulcinjban és Petrovacon is. Hazafelé sokat gyönyörködtünk az elénk táruló csodaszép tájban. Mikor hazaérkeztünk, vissza kellett zökkennem az itthoni hétköznapokba.

Gondolataimból a betoppanó tanár hangja riaszt fel. Vissza kell térnem a valóságba, mert most már nem a pihenés vár ránk, hanem a tanulás. Egy kicsit azért mégis jó, hogy már iskolába kell járnunk, hiszen így minden osztálytársammal naponta találkozhatok, és jókat beszélgethetek.

Szögi Evelin, 7. osztály, Kis Ferenc iskola, Orom

Mórahalmon fürödtem

*Néha szüleimmel Mórahalomra utazunk,
és az Erzsébet-fürdőbe látogatunk.
Igazi boldogság azt hallani:
– Szebi! Siess tanulni, mert holnap megyünk fürdeni!
Ilyenkor mindig boldogan kiabálok
A tanulnivalónak gyorsan nekiállok.
A fürdő hatalmas és gyönyörű,
Vize kristálytiszt, az egész lenyűgöző.
Több medencéje közül lehet válogatni,
És a hatalmas csúszdákon csúszkálni.
Anya imádja a meleg vizet és a pezsgőfürdőt,
Apuval itt beszél meg a másnapi teendőt.
Én az élményfürdőt szeretem nagyon,
El tudnék itt tölteni egy egész napot!
Szeretek fürdeni, ez igazi jó móka,
Úgy érzem magam, mint egy kis foka.*

Sinkovics Szabasztián, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Baranyi Vivien zentai tanuló rajza

Humoros dolog történt velem

Vannak napok, melyek olyan rosszul sikerülnek, hogy a végén bosszankodás helyett inkább humorosaknak látjuk őket, és jókat mosolygunk saját esetlenségünkön.

Ilyen volt az a nap is, amikor a konyhába indultam, hogy reggelit készítsek magamnak. Véletlenül nekimentem a szemetesládának, és az, mint valami bowling-bábu, felborult. A fedelének köszönhetően nem hullott ki belőle a szemét, így felállítottam. A reggelimre is olyan művészi vékony kolbászszelvényeket sikerült vagdosnom, hogy szinte átlátszóak voltak, és alig lehetett érezni a szendvicset az ízüket. Azt gondoltam magamban, milyen ügyes vagyok, még a profik is megirigyelhetnének, sőt anya is örülhet, hiszen spórolós reggelit készítek magamnak, és még csak nem is hizlaló. Elterveztem, hogy a testvéremnek is elkészítem a reggelijét, és mellé a kedvenc meggykompótját. Le akartam venni a polcra az üveget. Nem vettem észre a mögöttem váratlanul, szinte nesztelenül settenkedő tesómat, aki nem szándékosan, de nagyon megijesztett. Rémületemben elejtettem az üveget, ami röptében a falnak ütődött, és természetesen széttört. A befőtt egy része szép absztrakt festményt hagyott a falon, amit (míg anyám meg nem jelent) elkezdtem egy nyirkos törülközővel törölni, de sajnos még művészebb és nagyobb maszatot sikerült alkotnom. Anyámnak bezzeg nem tetszett a freskóm, én pedig azt hittem, olyan leszek a szegyénytől, mint egy odaégett pirítós. Viszont örültem, hogy nem egyedül viszem el a balhét. Később anya megkért, hogy rakjak el egy csomó poharat a helyére. Néha, amikor étteremben vacsorázunk, a pincéretet csodálom, ahogy egyszerre tíz poharat is könnyedén visznek a kezükben. Arra gondoltam, ha ők tudnak tízet, akkor én legalább ötöt viszek. Óvatosan elhelyeztem öt poharat a bal kezemben, de sajnos, az egyik megcsúszott, és máris mind lerepült, jó nagy csörömpölés kíséretében. Mindenki hanyatt-homlok rohant oda, és a tesóm csak annyit mondott:

– Hát ez szépen szólt!

Anya pedig meglepetésemre elnevette magát és így szólt:

– Hát legalább nem sérültél meg, de nyugodt lehetsz, ma már több munkát nem kapsz, mert ez nem a te napod!

A nap további részében olvastam a könyvem, így elkerültem a további szerencsétlenségeket. A tesómmal meg még egy ideig nevtünk e peches napomon.

Horvát Martina, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Berta Karolina
kisorozti
tanuló
rajza

RÜGYFAKADÁS

Tücsökzene

Minden egy későnyári napon kezdődött, mikor kint kertészkedtem. Valahogy a ruhámba kapaszkodott egy tücsök. Ahogy bementem, leugrott a ruhámról, és beugrándozott a szobába.

Meg akartam fogni, de elszökkent. Mire egy pohár segítségével sikerült elkapnom, egészen kifáradtam. A tücsök a pohárban elővette „hegedűjét”, és rázendített. Olyan szelíden játszott, hogy nem tudtam kimenni a szobából, órákon át hallgattam a kis muzikus koncertjét. Észrevettem, hogy mennyire nyugodt, így kiengedtem a pohárból, és ő nem ment el. Ottmaradt és játszott. Ahogy hallgattam a dalt, elnyomott az álom. Álmomban a dédmamámmal találkoztam, aki már nagyon régen meghalt. Sokat beszélgettem vele. Megfordultunk sok-sok csodás helyen. Elmondta nekem, hogy a kis tücsök azért jött el hozzám, hogy elvarázsoljon altatódalával, és hogy eljussak a dédmamához. Az álmom gyönyörű volt, gyönyörű, de rövid. Hamarosan felébredtem. A kis hegedűművész befejezte a nótát, és eltette hangszerét. Így ment ez napokon át. Egy idő után a zene elhallgatott, a zenész nem muzsikált tovább. Elszomorodott, csak az ablakot nézte. Markomba fogtam, és szabadon engedtem. Néhányat szökkent, majd viszszanézett, ezután egy nagy ugrással eltűnt a bokrok között.

Többet nem láttam sem a zenészt, sem a dédimet, de örökre emlékezni fogok ezekre a csodás napokra.

Szabó Dávid, 7. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Futok a pénzem után

Verőfényes nyári meleg napra ébredtem.

A családunk úgy döntött, hogy nekünk sem árt egy kis kirándulás, így összecsomagoltunk, és a medencére indultunk. A testvéremmel együtt nagyon örültem az ötletnek. Nagy nehezen odaértünk. A házunktól nincs túl messze a medence, de nekem az út kétszer olyan hosszúnak tűnt, mint a valóságban. Bementünk, lepakoltuk a csomagokat, hátitáskákat, átöltöztünk fürdőruhára, és már indultunk is fürödni. Mivel még nem voltam benne biztos, hogy az úszás technikáját a lehető legjobban sajátítottam el, így csak a kismedencébe merészkedtünk a testvéremmel. Sokat játszottunk a vízben, mivel ismerősökkel is találkoztunk. Egyszer csak édesanyám hívó szavára lettem figyelmes. Odahívtott a medence széléhez, és fagylaltért küldött. Mivel közel volt a fagylaltár, hát így beleegyeztem. Pénzt adott, és már indultam is. Az olimpiai medence mellett kellett elhaladnom. A pénz kicsúszott a kezemből, és majdnem a vízbe esett. Az ott ülő személy felvette, és el akarta sajátítani. Természetesen utánamentem, és elkértem tőle. Bocsánatot kért, én pedig megköszöntem. Ez alkalommal rám is igaz volt az az állítás, hogy „futok a pénzem után”. Gyorsan elmentem megvásárolni a fagylaltot, és vittem is, hogy elfogyaszthassuk, mivel nagyon szeretem.

Elmeséltem a szüleimnek a történetet, és jót nevtünk rajta.

Bálint Andrea, 7. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Milyen szép a világ!

*Milyen szép a világ,
csupa öröm s boldogság!
De sajnos nagyon sok ember,
rongálásban igen nagy mester.*

*Környezetvédelemről nem hallottak,
vagy ha mégis, közben aludtak.
Szerencsére vannak emberek,
kik sok növényt megvédenek.*

*Fákat, virágokat ültetnek,
mert ezek oxigént termelnek.
Vannak, akik erre sem figyelnek,
és naponta erdőket törölnek.*

*Ez van, csupa rongálás,
ha veszélybe kerül a föld, akkor gondolnak mást.
A mai világ sajnos ilyen,
erről értesülünk naponta a tévében.*

Rózsa Boglárka, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Amikor az ég kék selyem

I. Prózában

Amikor az ég kék selyem, a réteken vadrózsa terem. A nyári szél boldog hangulatot áraszt. Zöld fűcsomók sorakoznak a virágok körül, akár a kisgyermek az anyjuk körül. Aranyszínű tulipánok is ékesítik a teret, lassan sötétedik. A kék ég sírni kezd, majd elhallgat, és újra selymes lesz. Repdeső bogarak szállnak a virágok felett. A messzeségben zöld fenyők állnak, eltakarva a mögöttük kanyargó folyót. A kék folyó siet, mintha az éghez akarna eljutni, amely oly vígan néz le rá. A zajos rét lassan elcsendesedik, és a selymes ég elsötétedik.

II. Versben

*Amikor az ég kék selyem,
Minden réten rózsza terem,
Aranysugarak világítják
A gyönyörű virágokat.*

*Amikor az ég kék selyem,
A nyári szél boldog hangulatot kelt,
Sárga tulipánok virulnak éppen.
Harsány színek a réten.*

*Amikor az ég sötét perem,
Megszakad és sírni kezd,
Sötétség borítja be
Viharköpennyel a teret.*

*Amikor az ég fehér selyem,
A zúzvara mindent befest.
Szálldosó hópelyhek táncolnak
A száradt virágok felett.*

Szabó András, 7. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

Egzotikus országban jártam

Hurrá! Elérkezett a nyár! Kíváncsi voltam, hogy hol fogunk nyaralni.

Nagy öröm ért, amikor anyu bejelentette, hogy Egyiptomba megyünk a vakáció ideje alatt. Belgrádból indultunk repülővel. Egyiptom fővárosában, Kairóban szálltunk le. Volt két napunk, hogy megtekintsük a nevezetességeket. Kairó modern város, de a hőség miatt sivatagi városnak is hívják. A Nílus partján álló felhőkarcolókból néztük az óriási piramisokat. Kairó lakosságának száma 7 millió, de azt mondták valójában 15 millióan élnek itt. 969-ben az iszlám fatimidák elfoglalták Egyiptomot, és magukkal hozták a vallásukat is. Kairó fűszerkereskedelmi központ, így én is hoztam haza emlékül fűszerekből álló kis csomagot. Kairó utcáin sétálva úgy gondoltam két részre tudnám osztani a várost. Turisztikailag nagyon szépen kiépített részre, valamint a piszkos, szeméttől bűzlő utcákra. Meg kell említenem a világ legértékesebb gyűjteményét is, ami fáraók koporsójából, koronákból meg még sok ilyen dologból áll. Ez az Egyiptomi Múzeumban található. Nagyon kifáradtunk a városnézésben, de végre megérkezett az autóbusz, ami Hurgadába vitt bennünket. A szobánk a Vörös-tengerre nézett. A tengerek közül ennek a leggazdagabb az élővilága. Kicsomagoltunk. A testvéreimmel azonnal csobbantunk egy jó nagyot a meleg vízben. A húgom felsikított, mert úszás közben egy nagy halrajban találta magát.

– Nem kell félni! – mondtam neki, mert ezek nagyon szelíd halacsok. Amikor búvárkodtam, úgy éreztem magam, mintha akváriumban úszkálnék a gyönyörű halak közt. Láttam sok érdekes vonalú korallt, kagylókat, papagájhalat, doktorhalat, meg még egy ráját is a tenger alján. Már estefelé járt, amikor sikerült a naplementében gyönyörködnünk. Ez a különleges élmény is gyorsan véget ért, és úgy éreztem, mintha egy tündéri álom lett volna az egész.

– Ébredj, hazaértünk! – szólt anyu.

Miközben a bőröndömből csomagoltam ki, még mindig a Vörös-tenger sós illatát éreztem.

Szép volt, jó volta, talán igaz sem volt?! De bizony ez igaz volt, és azért volt szép és jó, mert ez mind velem történt meg!

Kubina Lotti, 8. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Kedves Pajtások!

Talán Szabó Lőrinc nyomdokain jár a **topolyai Szabó Dávid**, és Kosztolányi sugallatát követi a **szabadkai Szabó András**, mert mindkét hetedikes a hangulateltetés mestere. Szabó András kísérletező kedve versben is, prózában is próbára teszi a hangutánzó és hangulatfestő szavak, kifejezések erejét, Szabó Dávidot pedig álomba ringatja a tücsökzene. De **Cvejity Diana (Szabadka, Ivan Goran Kovačić iskola)** még két lábon áll a valóságban, neki a palacsinta illata és látványa a boldogság forrása. De éppen a palacsinta kedvéért érdemes elolvasni az Egy nap című fogalmazását, s az említetteken kívül persze a mai Rügyfakadás többi írása is olvasóra vár.

Örömmel tudatom, hogy postaládánkban megszokasodtak a küldemények, s ezt most köszönettel nyugtázom a következőknek:

Ada: Bartus Valentina, Hanák Adél, Kubina Lotti, Vastag Krisztina (3 írás) és Urbán Nikolett;

Bácskertes: Csíkos Gergő, Guzsvány Henrik, Janovics András, Kiss Marika, Molnár A. Csilla, Molnár Gábor, Pacal Andrea (2 írás), Pálincás Hédi, Papp Leonárd, Sulc Dorca és Tót Abigél;

Magyarcsernye: Bokor Bernadetta, Fazekas Anasztázia, Fehér Melinda, Kiss Zsanett, Korom Andrea, Megyeri Anna, Nagy Nándor, Nerrer Albert, Oláh Anita, Palatinus Tímea, Szabó Judit, Vastag Ottó; Aranyos Tímea, Biacsi Nikolett, Bokor Bernadetta, Fehér Melinda, Majoros Norbert, Márton Róbert, Ördög Enikő, Palatinus Tímea és Vladuc Ágota (az utóbbi kilenc tanuló anonim szerzőként írt osztálytársáról verset);

Nagykikinda, Fejős Klára iskola: Fekete Mária, Hollósi Vidor (2 írás), Kiss Flórián, Kiss Tamás, Lénárd Orsolya és Szakál Márta;

Orom: Lékó Szibilla, Licinger Krisztián, Sóti Márton és Szögi Evelin;

Pacsér: Daku Angéla és Kovács Petra;

Topolya, Csáki Lajos iskola: Ágoston Árpád, Dér Evelin, Curnović Dávid, Kovács Katona Ámor, Kovács Richárd és Vojter Kitti.

Kíváncsian várom további írásaitokat:

Tomán Mária

Egy nap

Meleg ágy. Én alszom benne, jó kényelmesen. Jujj! Megijedtem. Csörög az óra. Hatot mutat. Ideje felkelni, és iskolába menni.

A lábamat kiteszem a jó meleg ágyból a hideg parkettára. Még a talpam is libabőrös lett. A fürdőszoba felé tartok, szokásom szerint megbotlom a papucsban. Ez az én papucsom, ezért nincs kit szidnom. Tisztálkodom, fogat mosok, fésülködöm. A mai napi ima első része: kérlek, jó istenem, ma ne akadjak be a liftbe! Mosogatok egy hétig is, ha kell. Anyu.

Az utca kihalt, szinte mindenki alszik. Pár kóbor kutyányu ugatása töri meg a csendet. Nem tudom, hogy engem ugatnak-e vagy a pulcsimat, ami magába szívta a tegnapi sült kolbász szagát. Tarka cica nyújtózkodik a kerítésen, ő is lustizna, de felébredtette a nap fénye. Az osztálytársak az udvaron sorakoznak, mindenki ütött-vert állapotban, senki sem aludta ki magát. Ez a Facebook néha ártani is tud. A tanárok csak váltják egymást a tantermünkben. Lassan múlnak a percek. Csak a biológiaellenőrzőn van nagyon a szívünk.

Mit csinálhat anyu? Süti-e már a palacsintát? Lekváros lesz vagy eurokrémes?

Dupla rajzóránk van, de nehéz lovat rajzolni. Az én lovam számra hasonlít, az orlyuka mint egy borjúé...

Engem sem fognak tisztelt Cvejity Diana képzőművésznőnek nevezni, soha! Csengetnek. Jupi! Loholunk haza. Madarak röpködnek a fejünk felett, mintha gyűlést tartanának.

Valami fekszik az úttesten. Elütöttek egy szegény kiscicát. Látni sem bírom! Pár osztálytársam jól megfigyeli a látványt. A kutyák már nem ugatnak, biztos kiparologott a pulcsimból a finom kolbász illata.

A napi ima befejező része: kérlek, jó istenem, újra én szólok hozzád! Tudod... a lift... Legyél jó hozzám! Köszönöm. Ámen.

Közeledem a lakás ajtaja felé. Kinyitom... Az eurokrémes palacsinta illata csalogat befelé. Anyu... Drága anyum ül az asztalnál, jegyzetel valamit. A palacsinták mosolyognak rám, én meg anyura.

Semmi nem melegíti úgy a lelkemet, mint a családi fészek.

Cvejity Diana, 5. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Spainol színész ritkán lép rá a csillagokig vezető útra, de Banderasnak sikerült bekerülni az álomgyár elitjébe – Most nagy durranásra tették meg az előkészületeket Hollywoodban: az ellentmondásos Quentin Tarantino, a Ponyvaregény rendezője feltámasztja a vadnyugat egyik hírhedt lovasát, Djangót, akit egykoron Franco Nero személyesített meg, ám az újabb verzióban señor Banderas lesz az, aki halomra lövöldözi a deszperádoszokat...

• **Mindent csináltál a filmvászon: hódítottál, táncoltál, énekeltél, csípőből löttél, kardot rántottál... De hogyan jutott el az új Rudolph Valentino Madridból az álmok városába?**

– Engem itt, Hollywoodban a Zorro be-mutatója óta mindenki „men is black”-nek hív. De álomgyári szereplésem nem ezzel az álarcos szívtipróval kezdődött... Megformáltam én Madonna oldalán Che Guevarát is, megnézhetél a Desperadóban és a Négy szobában... Ugráltattak ide meg oda, hol felvirradt nekem, hol bealkonyult, de álltam a sarat. Mégis a Zorro hozta meg számomra a világsikert, s gondolom nem véletlenül rö-p-pentem be az elitbe.

• **Most 51 éves vagy.**

– Igen, túl vagyok az ötvenen. Egyéb-ként 1960-ban születtem, szeptember 8-án, Spanyolország déli részén, Malagában, de életem nagy részét Madridban töltöttem. Édesanyám tanító, édesapám rendőrn-yomozó. Madridban nekiálltam színészetet tanulni. Eredetileg jogásznak, állatorvos-nak, sőt focistának készültem. Ha 15 évesen nem sérülök le úgy, hogy végleg abba kell hagynom a sportolást, még a válogatottba is bekerülhettem volna. Kezdetben kisebb független társulatokban léptem fel, edző-dtem a pályára. Egy ilyen kis színházban történt valamikor a nyolcvanas évek közepén, hogy egy addig teljesen ismeretlen rendező, Pedro Almodóvar felfigyelt rám. Éppen egy Calderon de la Barca komédiát játszottunk. Az előadás után Pedro bejött az öltözőmbe és megkérdezte, nem játszanék-e egy ké-szülő filmjében. Azt válaszoltam: miért ne?

MENŐ FEJEK

Antonio Banderas

Tudtam, hogy Pedro olyan rendező, aki nem elégszik meg a szokványos történetekkel, mert a spanyol valóságot viszi filmre, és haj-landó kockázatot is vállalni teljesen újszer-ű látásmódjával. Találkozásunkból olyan kivá-ló filmek születtek, mint a Matador, A vágy törvénye, az Asszonyok a teljes idegössze-omlás szélén, valamint a Kötözz meg és ölelj 1990-ben. De Pedróval nehéz volt dolgozni.

• **S aztán Hollywood szemet vetett rád.**

– Számtalan előnyös ajánlatot kaptam én is, Pedro is. Los Angelesbe költöztem. A kezdet azonban nem volt könnyű. Első ame-rikai filmem, a könnyen felejthető A mámbó királyai után az Isabel Allende-regényből készült nem túl sikeres Kísértetházban ját-szottam. Kiseb szünet után a Philadelphí-ában elvállaltam egy ügyvéd szerepét, lát-hattál a Miami rapzódiában. Következett az Interjú a vámpírral című dráma Tom Cruise és Brad Pitt oldalán. Közben a magánéletem is megváltozott. A Hárman párban forgatá-sán beleszerettem partnernőmbe, Melanie Griffith-be, akivel azóta közös gyermekünk született. A Desperadóban én voltam El Mariachi... Richard Donnerrel forgattam a

Bérgyilkosokat Sylvester Stallone mellett. Az Evitában Che szerepében tűntem fel... és aztán 1998-ban kardot rántottam, én let-tem Zorro, az álarcos bosszúálló. Hollywood trónusra emelt... Nem akartam mozisztár lenni, mégis az lettem. Ha elgondolom... Madridban – amíg a dráma művészeti főis-kolára jártam – egy tavernában vörösbor-t és csapolt sört szolgáltam fel a vendégeknek... s az első forgatáskor mindössze öt dollárt kaptam naponta.

• **De te rendeztél is.**

– Ó, igen. Melanie beszélt rá erre... A Cra-zy in Alabama eltűnt a süllyesztőben, feled-jük el gyorsan...

• **Számos rémhírt terjesztettek rólad, névtelen leveleket kaptál.**

– Egyszer arról olvastam, hogy letartóz-tattak a lengyel határon. Életemben soha-sem voltam Lengyelországban. Írtak arról, hogy csak kilenc ujjam van stb. Csak annyit mondhatok: teljes gőzzel dolgozom, sok-sok szöveggönyt olvasok, és most nagyon örülök az együttműködésnek Quentinnel, mert újra lóra ülhetek, de nem kard lesz a markomban, hanem egy hatlövetű colt.

B. Z.

Tolvajok építkeznek

– Hogy haladsz a házépítéssel? – kérdi az egyik tolvaj a másikat.
– Téglát már szereztem. Cementet, homokot és meszet is. De hogy kőműveseket honnan lopok?

Kiejteni a szavakat

Az angol, a francia és a magyar arról beszélgetnek, hogy kinek a nyelvében bonyolultabb kiejteni a szavakat. Kezdi az angol:

– Nálunk nagyon nehéz a kiejtés, például az asztalt úgy kell írni, hogy „table” és úgy ejtik, hogy „téből”.

– Az semmi – mondja a francia – nálunk úgy kell írni, hogy „bonjour” és úgy ejtik, hogy „bonsúr”.

– Ugyan – mondja a magyar – az igazi nehéz kiejtés nálunk van. Úgy írják, hogy „Mit tetszik mondani?” és úgy ejtik, hogy „He?”

Szemészetem

Egy ember bemegy a szemészetre:
– Doktor úr, baj van a látásommal.
– Miben nyilvánul ez meg? – kérdezi az orvos.

– Látja a falban azt a szöveget, doktor úr?
– Igen, látom, és?
– Na látja... én azt nem látom!

Igazolt alibi

Egy betöréssel vádolt pasas mellé hivatalból rendelnek ki védőügyvédet. Az ügyvéd felkeresi zárkájában a gyanúsítottat.

– Az a gond, hogy maga nem tudott eddig alibit mondani. Gondolkozzon el egy kicsit: biztos, hogy senki sincs, aki látta volna magát valahol a rablás idején?

A vádlott elgondolkodik, majd így felel:
– Hála istennek, senki...

Repülőgép-szerencsétlenség

– Mi a leggyakoribb oka annak, ha összeütözik két repülőgépet?

– ???
– Az, hogy EGY nem tud!

Zsiráförkölt

Egy étterem ablakában ez a reklámtábla áll:

„Ha olyat rendel, amit nem tudunk teljesíteni, fizetünk 5000 dinárt!”

Egy vendég kipróbálja, bemegy és friss zsiráförköltet rendel. Aztán megdöbbenve látja, hogy bevezetnek a konyhába egy zsiráfot. Eltelik fél óra, majd kijön egy pincér, és szó nélkül letesz egy ötezerest az asztalra.

– De miért, mi történt? Hiszen az előbb vezették be a zsiráfot a konyhába.

– Igen, zsiráfunk az van, de sajnos a krumpoli elfogyott...

Skót család

A skót család teázní készül, és átküldik a fiukat a szomszédba, hogy kérjen cukrot. A fiú átmegy, de nemsokára üres kézzel jön vissza.

– Azt mondta a szomszéd néni, hogy sajnos most nincsen cukra.

– A vén zsupori, akkor hozzá két kockacukrot a miénkből.

Macska és egér

A macska és az egér bemennek a kávéházba. A pincér megkérdezi:

– Mit hozhatok önnek, uram?

Egér:

– Mondjunk egy kis sajtortát és kólát.

Odafordul a pincér a mácskához:

– És önnek uram?

Macska:

– Á, nekem csak egy kis tejszínhabot az egérre!

Csomagok a repülőn

Repülőjegyet vásárol egy utas:
– Szeretnék New Yorkba repülni, a csomagjaim felét kérem Miami-ba, a másik felét pedig Ausztráliába vinni.

– Ezt sajnos nem tudjuk megcsinálni!

– Nem? Pedig tavaly sikerült...

Zsíros tej

– Miért zsíros a tej?
– ???
– Hogy ne nyikorogjon a tehén fejés közben.

Pénztárnál

Sarki boltban a pénztárnál:
– Elnézést, kártyával lehet fizetni?
– Persze.
– Jó, akkor tud visszaadni egy pikk ászból és egy kör királyból?

Hosszabbítás

Pistike elkérik az iskolából. A barátja megkérdezi tőle:

– Te, miért késtél el ma reggel?

Erre Pistike:

– Egy focimeccsről álmodtam, de hosszabbítás volt, és tovább kellett aludnom...

Szórakozott tanár

Biológiaórán a szórakozott tanár mondja a gyerekeknek:

– A mai óránk anyaga egy béka felboncolása lesz. Hoztam is egyet magammal.

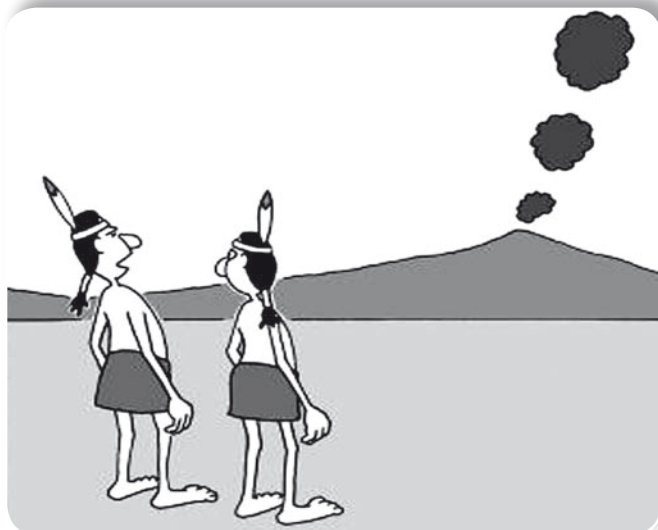
Ezzel benyúl a köpenye zsebébe, elővesz egy zacskót, a zacskóból egy sonkás szendvics csúszik ki.

Mire a tanár tünődve:

– Pedig határozottan emlékszem, hogy megettem a tízóraimat!

– A vacsora mindjárt kész. Tessék, terítsék meg a padlót.

– Ügyetlen Medve azt üzenni: „Hívni tűzoltókat!”

Zuhogó esőben

Zuhogó esőben megy a taxis az utasával, aki megjegyzi:

- Uram, tudja, hogy beázik a kocsija a tetőablaknál?
- Tudom.
- Ez mindig így van?
- Dehogyis! Csak ha esik az eső!

Szólószem

Két szólószem megy a vasúti síneken. Azt mondja az egyik:

- Majd én szólok, ha jön a vonat.

Kis idő múlva:

- Must.

Csillagok

Sherlock Holmes és dr. Watson túrázni mennek, felállítják a sátrukat, és elalszanak. Néhány óra múlva Holmes felébreszti hűséges társát:

- Watson, nézzen fel az égre, és mondja meg, mit lát!

- Millió csillagot látok.

- És mit mond ez önnek?

Watson töpreng egy darabig.

- Asztronómiai szempontból ez azt jelenti, hogy milliárdnyi galaxis létezik, és potenciálisan milliárdnyi bolygó. Asztrológiaiilag ez azt jelenti, hogy a Szaturnusz az Oroszlánban áll. Az idő tekintetében ez azt jelenti, hogy körülbelül negyed négy van. Teológiai szempontból ez a bizonyíték arra, hogy az Úr mindenható és, hogy mi kicsinyek és jelentéktelenek vagyunk. Meteorológiai nézőpontból ez arra enged következtetni, hogy holnap gyönyörű napunk lesz. És önnek mit mond ez?

- Watson, maga idióta! Valaki ellopta a sátrunkat!

Fürdővíz

- Jean! Hány fokos a fürdővizeм?
- Huszonhat, uрам.
- Plusz vagy mínusz?

Palacsintaország

- Mi Palacsintaország fővárosa?
- ???
- Lekváros.

Újság a kézben

- Milyen nap van ma? - kérdi egyik rendőr a másiktól.

- Nem tudom, de ott az újság a kezében, nézd meg abban!

- Nem jó, ez tegnapi újság!

Hullámos haj

- Milyen az abszolút hullámos haj?

- ???

- Amiben tengeri betegséget kap a fésű.

Teknős

Egy kis teknős elkezd felfelé mászni a fán. Nagy nehezen eléri az alsó ágat, végigmászik rajta, majd amikor a végéhez ér, leesik. Pont a hátára esik, a páncélja nagyot koppan.

Pár perc múlva magához tér, hosszú kínlódás után a hasára fordul, és megkezdi újra a fára mászást. Ezúttal még az áigig sem jut el, leesik, ismét megüti magát, de hallatlan akaraterővel megint nekikezd a famászásnak. Most sikerül az áigig jutnia, de hamarosan a földbe csapódik.

Fent, a fa egyik felső ágán egy fészekben ül egy madárpár. Amikor a teknőc már ötödszörre töri össze magát, a madármama azt mondja a párjának:

- Te, szerintem most már meg kellene mondanunk neki, hogy csak örökbefogadtuk.

A róka és a nyulat

A róka elkapja a nyulat.

- Rendben van róka koma, egyél meg, de előbb engedd meg, hogy eljárjam a haláltáncot.

A róka beleegyezik.

A nyuszi elkezd táncolni:

- Egyet jobbra, kettőt balra, hármát jobbra, négyet balra, ötöt jobbra, futás!

A róka felsóhajt:

- Ilyen hülye koreográfiát még nem is láttam!

Eszkimó

Egy férfi kúszik a sivatagban. A vize már két napja elfogyott, erejének végén tart. Egyszer csak felpillant, és meglát egy eszkimót a szánján, szánhúzó kutyák társaságában. Mivel azt hiszi, hogy hallucinál, összeesik és elájul.

Arra tér magához, hogy a kutyák nyalogatják az arcát.

- Hála istennek, mégsem képzelődtem! - kiált fel. - Eltévedtem és már az utolsókat rúgom. Kérem, segítsen!

- Hah! - kiált fel az eszkimó. - Méghogy MAGA tévedt el...

Nyúl vadászat

A férj hazamegy a vadászatból és a felesége kérdi, hogy van-e valami? Mire a férj:

- Képzeld, elejtettem egy nyulat.

- Na és? Hol van? - kérdi a feleség.

- Mondom, hogy elejtettem!

Szőke nők

- Mi lesz, ha a száke nők megöregszenek?

- ???

- Jobbnál jobb anyósviccek.

- Véget ér valaha is ez a szárazság?

- Persze hogy be tudom bizonyítani a jóstehetségem. Válasszon egy számot egy és három között!

Anyárfasoron haladtak, Sárszeg egyetlen aszfaltos utcáján, a Széchenyi utcán, mely egyenesen az állomásig vitt, úgy, ahogy mindennapi sétájukon: középtűt Pacsirta, jobboldalt anya, baloldalt apa.

Anya arról beszélt, hogy utolsó pillanatban betette a kosárba a fogkefét is, magyarázta, hol vannak az egyes kisebb tárgyak. Apa vitte a fehércsíkos gyapjútakarót és a kulacsot, melyet otthoni jó kútvízzel töltött meg, az útra.

Vajkay Ákos nem beszélt, némán ballagott. Nézte leányát.

Óriási kalapot viselt, divatjamúlt sötétzöld tollakkal, könnyű ruhát, és a nagy meleg ellen fölnyitotta rózsaszín napernyőjét, mely éles fényt szitált arcára.

Pacsirta jó leány volt, nagyon jó leány, életének egyetlen öröme. Ákos mindig ezt mondogatta, magának is, másoknak is.

Tudta, hogy nem szép szegény, és fájts neki, sokáig. De aztán, valahogy határozatlanabban látta, elmosta képét, tompító köddel vette körül, és nem gondolva arra, hogy milyen, szerette őt, ahogy volt, végtelenül.

Őt éve már annak, tíz éve már annak, hogy letett minden reménységéről, s nem is jutott eszébe, hogy mégiscsak férjhez adja. Mikor azonban valami történt a leánnyal, és Pacsirta megváltoztatta hajviseletét, vagy ősz múltán fölvette télikabátját, vagy tavasszal új ruhát öltött, Ákos boldogtalanok érezte magát, míg meg nem szokta őt így is.

Most is ezért szenvedett. Szánta Pacsirtát, és hogy szánalmát csillapítsa, gyötörte önmagát. Bámulta őt, gondos figyelemmel, szinte sértőn: ezt a megszokhatatlan arcot, mely kövér is volt, meg sovány is, a húsos orrot, a tág, lószerű orrlyukakat, a férfias, szigorú szemöldököt, a pirinyó, savós szemet, mely valamit az ő szemére emlékeztetett.

Soha életében nem értett a nőkhöz, de azt élesen érezte, hogy leánya csúnya. Nemcsak csúnya volt most, hanem hervadt, öreg, igazi vénlány.

Csak a napernyő rózsás fényözönében, ebben a majdnem színpadi világításban derült ez ki egészen. Mint hernyó a rózsabokor alatt, gondolta.

Ment-ment egérszürke ruhájában, és mikor a Széchenyi térre jutottak, mely Sárszeg egyetlen nagy tere, piaca, agorája, öntudatlanul pár lépést előresietett, hogy ne kelljen mellette lépegetnie.

Itt volt a Városháza, itt volt a Baross-kávéház, itt volt a gimnázium, évtizedek óta letaposott, rozoga kőlépcsővel, kis fatornyával, melyben reggelente diákhívó harangszó csendül, itt volt a Magyar Király vendéglő, itt volt vele szemben a Széchenyi fogadó, egyik szárnyában a Kisfaludy Színházzal, és részút oldalt kilátás nyílt itt arra az egyemeletes, gipszrózsákkal, arany villámhárítóval díszített palotára is, a város egyik legszebb épületére, melyben az Úri Kaszinó székelt. Lejjebb üzletek következtek, festékbolt, két vaskereskedés, Vajna papír- és könyvboltja, a Mária gyógytár s egy új, csinosan berendezett, nagy díszműkereskedés is, Weisz és társa. A kereskedő jókedvű görögdinnye-fejét süttetve a nappal,

Kosztolányi Dezső Pacsirta

(Részlet)

boltja ajtajában szivarozott. Szivarját kivette szájából, meghajolt, széles mosollyal köszönt Vajkayéknak.

Ákos keveset járt benn a városban, akár családjá, feszélyezte ez az érdeklődés, ez a nagy-nagy nyilvánosság.

A Széchenyi kávéház teraszán délutáni pikolózók ültek, kik föltekintettek újságjukból, és Pacsirtára néztek. Nem tiszteletlenül, hanem úgy, ahogy rendesen. Bizonyos jóindulatú, hamuszín rokonszenvvel, melyet belül káröröm bélelt, pirossal.

Erre az öregúr véget vetett önkínzó, nyuglódó gondolatainak. Lassította lépését, leánya mellé állt, dacosan, csak azért is, hogy ő is vállalja a rokonszenvet, a kárörömet, s szokása szerint kissé behúzta bal vállát, idegesen, mintha ezzel akarná palástolni zavarát és kiengesúlyozni azt a szabálytalanságot, melyet az ő vére jelent a természet rendjében.

Kiértek az állomásra. Már a sínen pöfögött a kis helyiérdekű kávédaráló. Beszállásra csöngettek.

A fülkék felé igyekeztek, hogy jó helyet kapjanak Pacsirtának, a női szakaszban. Csak-hogy most nagy riadalmukra el volt foglalva, az utolsó helyig.

Pacsirtának egyik kocsiából a másikba kellett botladoznia, míg a vonat végén talált egy másodosztályú fülkét, melyben csak egy fiatalember ült meg egy öreg, sovány, katolikus lelkész. Jobb híján itt állapodott meg, és apa is beszélt, hogy elrendezze poggyászát.

Ákos beemelte a bőröndöt, a kosarat magate tetten föl a hálóba, átadta a fehércsíkos gyapjútakarót, a vizeskulacsot, hogy útközben ne

igyük idegen vizet, lehúzta a függönyt, hogy ne süsse a tűző verőfény, még az ülésre is leült, hogy kipróbálja a ruganyt. Aztán elbúcsúzkodott. Megcsókolta a két arcát. Száját sohasem csókolta meg.

Leszállt a vonatról. Fekete keménykalapját mélyen szemébe húzva ment feleségéhez, ki a kocsit előtt állt, és az ablakra tekintett. Mi túrs-tagadás, Pacsirta szülei bizony könnyeztek. Egyszerűen, csöndeskésen, de könnyeztek.

A sárszegiek, a bámész, kíváncsi kisvárosiak, kik látták, nem csodálkoztak ezen.

Ők már régen megszokták, hogy Vajkayék nyilvános helyeken sírtak. Sírtak vasárnap a templomban, a misén, a szentbeszéd alatt, sírtak a temetéseken, esküvőkön, sírtak a március tizenötödiki ünnepélyeken, mikor a zászlók, szavalatok, szónoklatok magasabb légkörbe emelték lelküket. Ezeket az alkalmakat majdnem keresték.

Otthon elég derülten éldegéltek. De hogyha valami ürügy kínálkozott, az általános meghatottság védelme alatt „jól kisírták magukat”, amint később mondogatták egymásnak, kissé mosolyogva, szemüket törölgetve.

Kedves Olvasó Tanulók!

Több apropója is van annak, amiért a mai Gyöngyhalászban **Kosztolányi Dezső** (1885–1936) **Pacsirta** (1924) című regényéből közlünk egy részletet, méghozzá a Pacsirta elutazását leíró második fejezetet.

Valkay Ákos és neje Sárszegi polgárok, öregek, akik magányos, de mindenekelött boldogtalan életet élnek. Pacsirta elutazása folytán rövid időre visszazökkennek egy korábbi életükbe, ami rádöbbeníti őket, hogy sorsuk szerencsétlen alakulását csúnya és vénlány gyermekük léte okozza. Rendkívül nagy lelki gyötrelmet jelent számukra ez a felismerés, s a gondolat, amit ki sem mernek mondani: „jobb lenne nélküle”.

Ha figyelmesen elolvassátok a szöveget, s végiggondoljátok, hol is született és nevelkedett Kosztolányi Dezső, nem nehéz beazono-

sítani: a regénybeli város, Sárszeg, nem más, mint Szabadkával azonos.

Móra Regina (1977) szabadkai költőnő *Színek* című kis veseskötete 2010-ben látott napvilágot Muzslyán, a Sziveri János Művészeti Színpad kiadásában. Színház című verséből is kiténik, hogy a térbeli, regionális toposzok mentén való gondolkodás, a helyi színek és a Sárszeg-élmény (is) formálja költészetét. Az impresszionista festészet látvány-élménye mellett – leginkább ez.

Bizonyára sokan ismeritek Szabadkát, belvárosát, utcáit, tereit, házait. Nem akármilyen élmény azonban úgy várost nézni, hogy sorra megkeresitek a Kosztolányi Dezső, Csáth Géza és más szabadkai írók opusa megjelenítette tereket. Próbáljátok ki! Nagy élmény! Írjatok róla, fényképezzétek, rajzoljátok le!

Bence Erika

Most is sírtak, mind a ketten.

Pacsirta, miután a fülkében mindent elrendezett, kikönyökölt a letolt vonatablakon, és észrevette, hogy a kedves öregek sírnak. Közönyt erőltetett magára, mosolyogni próbált, de szólni azért nem mert. Attól félt, hogy elcsuklik a hangja.

Hosszú volt a válás és nehéz. Sokáig nem indult a vonat. Az ilyen vicinálisok túlbuzgóak, eleinte megrémítenek, hogy mindjárt tovarobognak, és neki is zökkennek nagy dérral-durrál, de aztán a legutolsó percben mindig akad valami rettenetes baj. Éppen elég idejük maradt a búcsúzkodásra. Mindent elmondhattak, amit akartak, és ki is fogytak a szóból. Az öregek fölszárították könnyeiket, áldogáltak, szerették volna, ha vége szakad az elnyújtott jelenetnek.

– Meg ne fázz – szólta anya aggódva - ebben a pokoli melegben.

De ez nem jelentett semmit. Mindig ezt mondta az anyja: télen, tavasszal, ősszel és nyáron.

– A kulacsban ott a víz – figyelmeztette még egyszer apa. – Ne igyál hideg vizet.

– És ne egyél sárgadinnyét. Ne egyél uborkasalátát. Pacsirta, ne egyél, a világért se egyél.

A vonat rémülten fütttyentett, amitől mind a hárman összerázkódtak. De még mindig nem indult.

– Hát Isten veled, leányom – mondta Ákos, összeszedve minden erejét, lezárva a beszédet, határozottan és férfiasan –, Isten veled, vigyázz magadra, leányom.

– Pacsirta – kiáltott anya, zsebkendője szélét rágszálvá, mert megint sírva fakadt. – Jaj, leányom, de soká lesz.

Pacsirta csak most szólalt meg.

– Pénteken itt vagyok, mához egy hétre, pénteken.

– Pénteken – intettek feléje mind a ketten –, pénteken – és ebben a pillanatban a kis, rozoga vonat alacsony kocsjaiával váratlanul megmozdult, roszyogva-pöszögve indult.

Futott kifelé a szabad mezőkre.

A leány kihajolt az ablakból. Szülei felé tekintett, kik zsebkendőjüket lobogtatva, de mereven álltak egymás mellett. Egy ideig látta őket, aztán nem látta többé.

Kaszárnyafalak, tornyok, szénaboglyák keringöztek, oszlopok rohantak, lila virágok hajladoztak a vonatverte szélben. Por, napfény csípte szemét, és a kőszénfüsttől egyszer köhögött. Szédült körülötte minden.

Pacsirta is olyan volt, mint apja. Csak élte az életet, napról napra, de most, hogy az elmaradó tájak, változó mezők eszébe idézték azt, ami nem változhat meg, és mindörökre ugyanaz marad, melle elszorult.

Másik ablak elé lépett, mely nem volt lebozsátva, de itt az üvegen megpillantotta arcát. Nem szerette magát nézni, mert az hiúság, és aztán minek is?

Elindult tehát a kocszi ingó talaján, fülkéje felé menekülve, mintha sietne, és biztosabb, zártabb helyre akarná vinni fájalmát. De már nem bírta.

Amint a fülke elé ért, hol a fiatalember ült, meg az öreg, sovány, katolikus lelkész, és helyet akart foglalni, elejtette fájalmát.

Szemét könnyek futották el.

Első érzése az ijedelem lehetett, mert valami elhárító, útítársait megtéveszteni akaró mozdulattal odakapott szeméhez, mintegy csodálkozva, hogy megtörtént az, amitől félt, amire csak később számított, akkor, mikor majd megérkezik a puztára, vagy még később. Mennyi könnye volt. Sohasem gondolta, hogy ennyi könny van a világon.

Zsebkendőjét azonban nem keresett. Ezt úgysem lehetne letörölni. Nyíltan sírt a két férfi előtt, még mindig állva, majdnem szemérmetlenül, bujjázkodva a kínban, hurcolva átkát, melynek otthona sincs, közönyösen is, tüntetve is. A meg-megújuló könnyektől nedves hártya borult szemére. Senkit sem látott. Nem bánta, hogy őt látják.

Majd a görcs jelentkezett, az idegek és izmok görcse, mely összeszorította torkát, úgyhogy kaparó érdességet érzett, mintha aszúborrt nyelne, aztán keserűséget, mely már elviselhetetlen.

Útítársai a sírás ősi műveletét szemléltették. A mellett egyetlen sóhaj fújta föl titánivá, s a rángatózó száj fuldokolva, többször levegőért kapkodott. Néhány belégzés, és a lekötő indulat után következett a föloldó, mely szintén fáj, de már a fájdalom halála volt.

Pacsirta odadólt a fülke ajtajához, hogy könnyebben végezhesen nehéz munkájával. Alig fintorgott, mint testi szenvedés idején, csak a forró zápor folyt szeméből, szájából, orrából a könnycsatornákon át, csak különben egészséges testét rázta térdeitől kezdve vonagló lapockáig valami, amit nem lehetett látni, pusztán ő látott, egy fölsejlő, alakot sem öltő emlék, egy végig sem gondolt, de annál maróbb gondolat, egy ki nem ordítható gyötoremképében.

Leült az ülésre. Vastag arca átfűlt a napfénytől, a forró nyirok maszatától vöröslött az orra. Szegény, fönn a tollas kalapjával, olyan volt, mint egy maskara.

A fiatalember – csinos, buta fickó –, ki eddig olvasott, ölébe tette könyvét, bámulta a zokogó lányt, és közben többször száján lebegett a szó, hogy segítségét ajánlja fel. El sem tudta képzelni, mi történhetett vele. Azt gondolta, hogy rosszul lett, vagy olyan csapás érte, melyet silány olvasmányából ismert.

Pacsirta nem törődött vele. Szinte rosszakaratú nyíltsággal nézett el feje fölött. Hisz annak előtte, mikor még rájuk tekintett, mindnyájan ugyanazzal a megbeszél, gonosz hidegséggel fogadták közeledését, s szemüket lesütötték. Így védekezett ellenük.

Ezt a fiatalember megértette. Nem érdeklődött tovább, belemerült olvasmányába. Pacsirta helyét változtatta. Szembeült a pappal, ki egész idő alatt úgy tett, mintha semmit sem venne észre. Pirosbetűs breviáriumból olvasott, fejét a folyosó belső ablakához támasztva. Beteges arca a kiálló pofacsontokkal nyugalmat áruelt el.

Reverendája viselkedés volt, egy gombja hiányzott is, celluloid papgallérija töredezett. A hatalmas Egyháznak ez a kis, szerény katonája, ki visszautazott falujába, és ott öregedett meg szeretetben, jóságban, sejtette, miről lehet itt szó, tapintatból nem szólt, részvétebből nem mutatott érdeklődést. Ő tudta, hogy ez a világ: siralomvölgy.

Csak most pillantott a leányra, kék szemével, mely az Istennel való folytonos szembenézéstől kiélesedett, s ez a határozott pillantás már nem sértegette Pacsirtát. Úgy tetszett, hogy hűsíti forróságát. Hálásan nézett vissza rá, megköszönve figyelmét.

Rohama csillapult. Már nem zokogott, csak könnyezett. Majd egészen elcsitult. Bámulta a vidéket, nézte a fáradt, kopott papot is, ki túl a hatvanon, a sír előtt, csodálatos egyszerűségre tett szert, és szó nélkül bátorította, vigasztalta, támogatta. Egész úton nem beszéltek semmit.

A fiatalember fél óra múlva fölkel, vállára vette kétcsövű puskáját, megemelte tollas vadászkalapját, kiszállt. Pacsirta fejbőlintással köszönt.

Tarkónél a pap segítette leadni holmiját. Béla bácsi egy csészében állt, integetett neki. Kedves, köpcös arca, melyet kiszívott a puzták egészséges levegője, ragyogott. Cigaretta égett fogai között. Mindig cigarettázott.

Pacsirta elmosolyodott. Nagybátyja szakállá vörössárga volt, akár a purzicsándohány, melyet egyedül kedvelt, rokoni csókja is dohányszagú.

Még valaki várta: Tigris, a vadászkutya. Az a kocszi mellett futott, amint megindultak, egészen a tanyáig.

Móra Regina

Színház

*amikor szétkentem a könnyet
beterítettem vele a korzót
a klinker téglák megsötétedtek
a Magyar királyi vendéglő
a Baross-kávéház átnedvesedett
a szökőkút eldugult a zöld könnytől
a lila
az arany-színű tintától
kentem a Kaszinó ajtajára
hadd érezze az aki megfogja
a Vörös Ökörig locsoltam
a varázsló kertjét megöntöztem
a romos falakat lemostam
a hajammal töröltem
megsimogatott
elbúcsúzott
áldozat kell az új épülethez
íme.*

KOMPUTER

Windows 8: bukás vagy forradalom?

A Microsoft a minap kétórás bemutatót tartott a legújabb – általában Windows 8 néven emlegetett – még nem kész operációs rendszeréről. Igaz, még az sem biztos, hogy a jövő év végére tervezett debütálásakor egyáltalán Windowsnak fogják hívni.

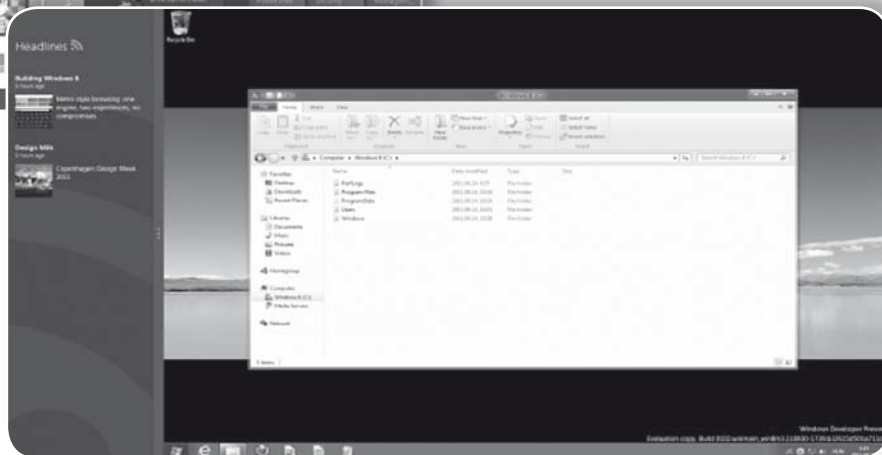

is hatásos. Személyesen kissé fellélegeztem a barátságos és ismert felület láttán, ám pár másodperc múlva alábbhagytott az örömöm: kiderült, hogy a Windows 8-ban – vagy legalábbis a Developer Preview-ban – nincsen Start menü. Amennyiben a jobb sorsa érdemes tesztelő rákattint a bal alsó sarokban lévő Windows logóra, akkor újból a Start képernyőn találja magát – az egyszerű felhasználóknak ez csak szokatlan lesz, ám egy rendszere felett szigorú kontrollt tartó ügyfélnek ilyen esetben

Ezzel együtt a redmondiak rögtön mindenki számára elérhetővé tették a platform fejlesztői előzetesét, amely gyakorlatilag egy késői stádiumban lévő alfa változat. Mindez azt jelenti, hogy a bétáig még számos funkcióval fog bővülni az operációs rendszer repertoárja, és a meglévő megoldásokban is komoly változtatásokat eszközölhetnek a Microsoft szakemberei. Jelen írás kissé formabontó, hiszen részben szubjektív magánvélemény egy félkész rendszerről, ám nyilvánvaló, hogy mindenki másképp és másra használja a számítógépén futó OS-t, így csak saját tesztkör után érdemes állást foglalni a szeret/utál témakörben.

A Platform Preview telepítője önmagában nem tartogatott sok meglepetést, a Windows 7-ből ismert megoldásról van szó, csupán a színsémáján köszörültek valamelyest a redmondiak. A telepítési folyamat után egy új képernyő fogadja a kíváncsi tesztelőket, amelyen számos alapvető beállítást lehet elvégezni, ám a megszokottakon kívül – például a Windows Update konfigurálása, a számítógép hálózati nevének megadása, és az első felhasználó létrehozása – engedélyezni lehet a SmartScreen szűrőt, adatvédelmi opciókkal lehet játszani, továbbá csatlakoztatni lehet a Windows Live fiókot. Utóbbi tekinthető a leginkább érdekes lehetőségnek, hiszen a jövőben ezzel lesz a „felhőbe” kapcsolva a számítógép, a segítségével lehet majd szinkronban tartani a különböző eszközök és szolgáltatások közt az adatokat.

A sikeres telepítés után a felhasználót rögtön a **Metro** felhasználói felület fogadja. A Windows Phone 7-ből ismert, csempés kialakítású „asztalon” alapvetően a telepített programok parancsikonjai foglalnak helyet, amelyek ízlés szerint átrendezhetőek, továbbá a jobb egérgombbal való kijelölésük után feloldható

a letűzésük, eltávolíthatóak (konkrétan uninstallról van szó), és persze át is lehet méretezni őket. A külön feltelepített alkalmazások piktogramjai automatikusan felkerülnek erre a felületre, de manuálisan is lehetséges ikonokat tűzdelni rá.

A hagyományos Windowsos felületre kétféle módon lehet átjutni: egyrészt rá lehet kattintani a vonatkozó csempére, másrészt az egérmutatót a bal alsó sarokba mozgatva a megjelenő Windows-logóra való klikkelés

jogosan kezdhet el gyöngyözni a homloka. Ezzel együtt változott a programok és dokumentumok elérésének/keresésének módja is: hagyományos felületen a Windows gomb felé kell vinni az egérmutatót, amely hatására megjelenik egy gyorsmenü. Itt a keresési opciót kell kiválasztani, a kulcsszó gépelése során pedig megjelennek a kategóriákba rendezett találatok.

(Befejező része a jövő héten)

W.I./MobilPort

KOS

Megterhelőnek tűnő tennivalóid elől most egyáltalán nem célszerű megfutamodnod csak azért, mert néhány kisebb akadály kerül az utadba. Ez egyébként sem lenne rád jellemző lépés! A feladat azért van, hogy megoldd – és képes is vagy rá!

BIKA

A napokban szétszórt leszel, így többször elveszítheted a dolgok irányítása feletti uralmat. Kizökkenhetsz a megszokott kerékvágásból, de türelem, lassan minden a helyére kerül! Ha téged kérnek fel valahol döntőbírónak, utasítsd vissza a szerepet – biztos lehetsz benne, hogy az egyik felet mélyen megsérted.

IKREK

Hirtelen megvalósulhat egy régi vágyad, egy nagy ötleted, de neked is tenened kell az ügy érdekében! Éld ki magad a tanulásban, és ne ess kétségbe, ha nem sikerül véghezvinned a tervedet első nekifutásra. Mindennek eljön a maga ideje. Ha kell, aludj egyet, s csak másnap fogj hozzá a nagy műhöz!

RÁK

Úgy érzed, mintha egy egész világ fogott volna össze ellened, pedig te mindent jól csinálsz. Nem erről van szó. Csúpan most sokkal nagyobb áldozatokat kell hoznod a sikerért, és mások érdekeit is szem előtt kell tartanod. Nem kell mindig a dolgok közepébe vágnod. Ne rohanj, fő a megfontoltság!

OROSZLÁN

Nem alakultak jól az elmúlt hetek? Nos, a most következő napok neked kedveznek, minden a te kezredre játszik. Különösen a tanulás terén, és az új barátok megismerésében lehetnek sikereid. Légy önmagad, vállald a véleményedet, beszélj a gondolataidról, terveidről, de ne szálljon a fejedbe a dicsőség!

SZŰZ

Meglehetősen nehézkes, akadályokkal teli napok követhetik egymást ebben az időszakban. Olyan dolgok is előtérbe kerülhetnek, melyekre nem sok időt szántál mostanában, pedig nem ártott volna. Nem kell mindent elhanyagolni csúpan azért, mert nem hoz azonnali sikert. Energiáidat ne pazarold feleslegesen!

MÉRLEG

Szánj több figyelmet a környezetben történő érdekességekre! Nemcsak egyszerűen jól, hanem egyenesen szerencsésen alakulhatnak számodra a következő napok. Azoknak az ötleteknek, elképzeléseknek, amelyek már régebben megfogalmazódtak benned, most eljött az idejük.

SKORPIÓ

Végre ismét úgy érzed, tele vagy erővel és energiával. Nem véletlenül. Szárynysz ezen a héten, és simán legyőzöd a napról napra felbukkanó akadályokat is. Kiemelkedő teljesítményt nyújthatsz jó szándékból. Ha kell, kérj te is segítséget a környezetedtől.

NYILAS

Élményekkel teli napok követik egymást. Itt az idő egy komolyabb beszélgetést megejtened valakivel, akivel az elmúlt hónapokban kerültétek egymás társaságát, pedig régebben jóban voltatok. A bocsánatkérés fájdalmas tud lenni, de ha bevállalod, a megkönnyebbülés mindenért kárpótol.

BAK

Sikeres napok várnak rád, ám a hét második felében kellemetlenségek nehezíthetik meg az életedet. Ügyelj arra, hogy hogyan beszélsz és viselkedsz másokkal. Könnyen megtörténhet, hogy csak viccnek szánod a mondataidat, de nagyon a lelkébe taposhatsz valakinek, aki egyáltalán nem érdemli meg. Ne akarj mások fölé emelkedni, csak az légy, aki vagy.

VÍZÖNTŐ

Ne érezd magad azonnal sikertelennek, ha valami nem sikerül első nekifutásra. Ez a nehézkes állapot nem tart sokáig. Ne keseregj, ha valami nem sikerül, mindennek eljön az ideje. Ne légy türelmetlen, mert azzal lehetőséget teremtesz egy értelmetlen vitára. Egy baráti kapcsolatod váratlanul más irányt vesz.

HALAK

Az eljövendő napok minden szempontból kedvezőek lesznek a számodra. Jó híreket kaphatsz, melyek a következő időszak sikerét is magukban hordozzák. A suliban stabilan állsz. Ne utasíts vissza egy érdekes lehetőséget, ha megteszed, hónapokig nem lesz hasonló alkalom. Ügyelj jobban az egészségedre!

Könyvet olvasni menő

A világ tele van kiváló könyvekkel, amelyek csak arra várnak, hogy elolvassd őket. Hogyan találhatod meg azokat a könyveket, amelyeket szeretni fogsz? Íme néhány tipp!

Mi érdekel?

Ha van kedvenc hobbid vagy szórakozásod, keress olyan könyveket, amelyek ezekhez kapcsolódnak. Kedveled a sportokat, szereted az állatokat? Esetleg valami más dolog az, ami érdekel? Ezernyi könyvet találhatsz mindenféle témából.

Tények vagy kitalációk?

Vannak olyan könyvek, amelyek abszolút a fantáziára épülnek, és nincsen semmi valóság alapjuk. Ezek lehetnek rövid novellák vagy regények, és elrepthetnek egy másik világba. Azok a könyvek viszont, amelyekben

nincsen semmi kitaláció, a valóságra épülnek, ezek az ismeretterjesztő könyvek, melyekből megtudod, hogy mi mikor és miért történt.

Családi könyvek

Mi volt az anyukád vagy apukád kedvenc könyve, amikor ugyanakkora volt, mint most te? Kérdezd meg őket, és lapozz bele a könyvbe, hátha tetszik. Miután elolvastad, lesz még egy közös családi témátok. Ez egy könnyebb módszer arra, hogy megszerezd a könyveket.

Kérdezz meg egy tapasztalt embert!

Az iskolád könyvtára kiváló hely erre a célra, és nem neked kell keresgélned a könyvek között, mert ott van a könyvtáros. Kérd meg, hogy adjon neked könyvet a kedvenc sztárodról, zenéről vagy sportolódról. Megtörténhet, hogy a címe tetszik

meg a könyvnek, és azért kezdted el olvasni. A könyvtáros könnyen segíthet neked abban, hogy megtudd, miről szól. Esetleg kérdd ki a kedvenc tanárod véleményét ebben az ügyben.

Kezdeményezz könyvcsere!

Miért nem csereberélsz könyveket egy barátoddal, akinek hasonló az ízlése, mint neked? Mindig szórakoztató lehet egy baráttal olvasni. Szervezhetsz olvasóklubot a barátaiddal, és cserélhetek egymással, így azokat a könyveket, amelyek érdekelnek, nem is muszáj megvenned, mert lehet, hogy megvan az egyik barátodnak.

Amit NE csinálj a Facebookon

A közösségi oldalak között a legnépszerűbb a Facebook. Sokszor azonban mégsem sikerül rendeltetésszerűen használni ezt a közösségi oldalt...

Napló vagy közösségi oldal?

Van, aki tulajdonképpen naplónak használja az üzenőfalat. Óránként bejegyzést ír, vagy ha valami értelmeset nem tud mondani, akkor teletűzdeli olyan idézetekkel, amelyeket már mindenki ismer. Ha kiírsz valamit, akkor az értelmes megnyilvánulás legyen! Ne írjál ki olyasmit, amivel lejáratod magad!

Furcsa képcímek

Egyre jobban kinövik magukat azok a képcímek, amelyeknek igazából semmi értelmük nincs (pl. jajj, de csúnya vagyok, ingyen van, nézhetsz...). Az ilyen húzásokkal biztosan nem leszel szimpatikus másoknak.

Az is meglehetősen gyakorivá vált mostanság, hogy a felhasználók bölcsnek látszó idézeteket raknak be képaláírásnak. Ha ezt a módit követed, viszont az idézet nem a te egyéniségedet tükrözi, akkor nem éred el a kívánt hatást.

Veszekedések

Nem vagy túl kulturáltak mondható, ha a magánéletedet kitergeted, a veszekedéseidet pedig gyakorlatilag ország-világ előtt rendezed le. Lehet szó szakításról vagy egy félreértésről, teljesen felesleges nyilvánosan, mások előtt megvitatnod a problémát.

Sose feledd, hogy a szó elszáll, de az írás megmarad! Még ha utólag törölted is a bejegyzést, azt addigra sokan elolvasták...

Álszerelmek

Gyakori, hogy a szerelmespárok különböző idézeteket, szíveket és egyéb dolgokat küldöz-

getnek egymásnak az üzenőfalon. Sokkal többet ér, ha a virtuális világot elfelejtitek, vagy csak minimális módon használjátok az érseitek kifejezésére. Néhány komment és kiírás még igazán belefér, de ha naponta rengetegszer küldöd el a másoknak, hogy hiányzik, meg így szereted, úgy szereted, az elég idegesítő a többiek számára.

Köriüzenetek

Küldd tovább ezt, tedd ki azt minél több ismerősöd üzenőfalára... Biztosan azzal bizonyítja be a legjobb barátnőd a barátságát, ha kapsz tőle egy ilyen üzenetet? Nem inkább azzal, ha mondjuk igyekszik megvigasztalni, ha szomorú vagy? Ne keverd az internet világot a valósággal! Ha egyik ismerősöd kirakja a faladra az üzenetek nagy részét, de olykor még köszönni is elfelejt, akkor nyilván nem számít, hogy milyen kedveséget írsz ki hozzád.

Meghívások

Sokan élnek a közösségi oldal előnyeivel is, ilyen pl.: az eseményekre való meghívás. Ez a funkció hasznos és praktikus lehet, de teljesen felesleges meghívni egy közelgő eseményre mindenkit, akit csak ismersz. Létre tudsz hozni privát eseményt is, melynek már több értelme van, ha az ismerőseid egy részét szívesen meghívád valahova.

Játékfelkérések

Ész nélküli felkérések hada vár, mire fellépsz az adatlapodra? Elég kellemetlen ezeket mind kitörölni... Ne hívd meg az olyan ismerőseidet az ilyen játékokba, akikről tudod, hogy nem érdekeltek benne, vagy már jelezték számodra, hogy ne küldj ilyeneket! Hidd el, idővel sokan a törlést vagy tiltást fogják választani vészmeggoldásként.

Az olvasásról mondták

A könyvet mindig ketten alkotják: az író, aki írta, és az olvasó, aki olvassa.

(Kosztolányi Dezso)

Szoba könyv nélkül olyan, mit test lélek nélkül.

(Cicero)

Nem azok szeretik igazán a könyveket, akik érintetlenül őrzik őket otthon a szekrényeikben, hanem azok, akik éjjel-nappal kezükben forgatják.

(Erasmus)

Az az ember, aki nem olvas könyvet, semmiben sem különbözik attól az embertől, aki nem tud olvasni.

(Mark Twain)

Inkább legyek szegény egy könyvekkelteli kunyhóban, mint egy olyan király, akiből hiányzik az olvasás szenvedélye.

(Thomas Babington Macaulay)

Mennyi tudás, érzelem alussza békés álmát a borítók között!

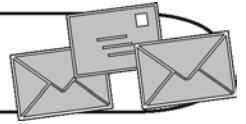
(Murakami Haruki)

Ami engem illet, én azt a könyvet, amelyik jól van megírva, mindig túlságosan rövidnek találom.

(Jane Austen)

A regény nem annyi, amennyit az író beleépített. Az is benne van, amit az olvasó talál meg benne.

(Félicien Marceau)

A nyár fénypontja

Egyik szép nyári reggelen felébredtem. Eszembe jutott, hogy Mórahalomra megyünk. Felöltöztem, megmostam a fogam, és felkészültem az útra. Az autóban izgatottan vártam, hogy odaérjünk.

Megérkeztünk. Kitettem a lábam az ajtón, és megindultam a fürdő felé. Bementem az ajtón. Megvártam, hogy anya kifizesse a belépőjegyét. Gyönyörű látvány tárult elém. Tizenhat medence különböző nagyságban pázsittal körülvéve. A család izgatottan pakolt le. Először az öcsémmel csúszdázni mentünk, majd kipróbáltuk a többi élményfürdőt is. Kifürdöttük magunkat, majd visszamentünk a táborhelyhez. Ebédre óriáslángost ettünk. Szomjunkt baracklével oltottuk. Estére nagyon elpilledtünk. Ekkor megindultunk hazafelé.

Hazaértünk. Jókedvűen feküdtem le aludni, miközben egész este a víz csobogását hallottam a fülemben.

Kovács Richárd, 6. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Nyári szünet

A nyári szünetben sok élményem volt, és több szép helyen jártam.

Voltam Kisoroszon, a táborban. Mobiltartót hímeztünk, kosarat fontunk, agyagoztunk, kistáskát szőttünk, gyöngyből karkötőt és csuhéból babát készítettünk. Sokat játszottunk. Búcsúkon is jártam, Topolyán és Kisoroszon. Koncerten is voltunk Dj Szatmári és Jucus zeneestjén, ami itt Magyarcserepyén volt a futballpályán. A szomszédba jártam fürödni a medencében. Sok barátnőmnél voltam játszani.

Nagyon jól éreztem magam a szünidő alatt, de már a vége felé vártam az iskolát, és az osztálytársak is hiányoztak.

Kiss Zsanett, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcserepye

Nyári élményem

A negyedik osztály vége felé azon gondolkodtam, hogyan fogom tölteni a nyári szünidőmet.

Az idén nyáron sok helyen jártam: Bajsán, a mamámnál, az unokatestvéremnél, Topolyán, a pacséri református táborban, majd Magyarországon a mórahalami fürdőben is. Július első hetét táborban töltöttem. Reggel nyolckor kezdődött, majd fél kilenckor reggeliztünk. Délelőtt sokat játszottunk és énekeket tanultunk. Ebéd után különböző foglalkozások voltak. A tábor vasárnap ünnepi istentisztelettel fejeződött be. Nagyon jó volt, mert sok mindent megtanultam.

A következő élményemig egy kis időt itthon töltöttem, de hamarosan Bajsára utaztam, ahol egy egész hétig maradtam. Akkor volt a híres bajsai búcsú is. Rengetegen voltak a búcsúsok! Augusztus 20-án fürödni mentünk Mórahalomra. A fürdő nagyon szép. Van három nagy csúszda, gyerekpancsoló, gyógymedence meg szauna is. Én leg többet a csúszdán tartózkodtam.

Nagyon jól telt a nyári szünidőm. Szeretném, ha a következő is ilyen jól sikerülne.

Daku Angéla, 5. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

Ötödikes lettem

Augusztus óta várom az iskolát. Minden újdonságra kíváncsi voltam.

Végre eljött szeptember 1., az első tanítási nap. Izgatottan értem oda az iskolába. Az osztályfőnök-

kunk, Girizd Tóth Andrea bevezetett bennünket a biológiaterembe. Bemutakoztunk egymásnak, megkaptuk az órarendet. Megválasztottuk az osztály vezetőjét. Én titkár lettem. Sok új tantárggyal ismerkedtünk meg. Az első nap a magyar- és a matematikaóra érdekes volt. Magyarórán elmeséltük, hogy a nyáron mi volt számunkra élvezetes. Én a Kátai-tanyáról tartottam beszámolót. Matematikaórán pedig a halmazokról tanultunk. A történelem egy kicsit nehéznek tűnt, de az is tetszett. Solymosi Éva tanárnő tanítja. Tornaórán megmértek minket, hogy a nyáron mennyit nőttünk, én 166 cm magas vagyok. Második nap angolórával kezdtük a tanítást. Az angoltanárnőnk Hugyik Ella lett. Magyarórán ismét csak meséltünk, mert sok volt a mondanivalónk. Zeneórán új dalt tanultunk, míg szerbórán játszottunk. Két új osztálytársal bővült közösségünk, Fábrián Istvánnal és Szilli Anasztáziával.

Nagyon tetszik az ötödik osztály, remélem, hogy jó jegeim lesznek!

Urbán Nikolett, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Kirándulás Kitenben

Egyszer egy szép napon, július 19-én fél 5-kor Kitenbe indultunk.

A busz megérkezett, bepakoltuk a bőröndöket és beszálltunk. Kiss Gábor és én ültünk egymás mellett. Egyszer csak észrevettük, hogy elindult a busz és sikítva integettünk a szülőknek, testvéreknek és nagyszülőknek. Lassan mentünk, és ötször is megálltunk. A legjobb megállónál egy csavaros csúszda volt a játszótéren. Mikor megérkeztünk, megkaptuk a kulcsokat, de előbb szétosztokodtunk a szobákba. Emília, Szóka és én voltunk egy szobában, a szomszédban pedig Erzi néni és anyu volt. Mikor megnézte mindenki a szobáját, következett az ebéd, utána pedig a strand. Esténként a diszkóban volt minden kupuszinai turista, még a gyerekek is. A felnőttek Szabi tanító bácsit véletlenül Csabának szólították és azóta is úgy hívják. Lassan eljött az a nap, amikor az első fellépésünk volt a tánccsoporttal. Nyilván a harmadikok voltunk. Szerintem nagyon jól sikerült ez a szereplésünk. Pár napra rá jött a második, ahol az ötödikek lehettünk, és ez is jól végződött. Már nagyon vártam az utolsó napot, mert jöttem volna haza. El is érkezett az a nap, amikor indultunk vissza Kupuszinára. Hazafelé a busz ülései között a padlón aludt mindenki. Mikor hazaértünk elmeséltem az egész bulgáriai élményem utat.

Nekem nagyon tetszett Kiten, és remélem jövőre is elmegek oda.

Tót Abigél, 5. osztály, József Attila iskola, Bácskertes

Táborozás Pacséron

Július huszadika volt. A nap nem sütött, az eső pedig ömlött. A napfény fontos lett volna, mert másnap kezdődött a sátor tábor, amit nagyon szeretek.

Izgultam, mert a szüleim ellenezték, hogy elmenjek a rossz idő miatt, de végül elengedtek. Három óra körül elkezdtünk csomagolni. Mikor mindent bepakoltunk az autóba (bőröndöt, táskát, matracot, sátrat...), elindultunk a pacséri Moša Pijade iskola udvarába, ahol az esemény színhelye volt. Nekem hosszúnak tűnt az út. Alig vártam, hogy odaérjünk. A helyszín óriási vaskapujára már fel volt rakva a zászló, ami azt hirdette: Nyári Táborok. Amíg anyáék a sátrat állították, addig én a táborvezetők játékát néztem. Viccesek voltak főleg akkor, mikor

nudlival verték egymást. A sátorállításnak gyorsan vége lett. Így hát visszamentünk Topolyára. Egy ideig tévét néztem, miközben elaludtam. Reggel korán keltetek. Úgy kiugrottam az ágyból, mintha kilöttek volna. Felöltöztem, fogat mostam, megfésülködtem... Siettem, mert minél előbb oda szerettem volna érn. Egyszer el is estem a nagy sietségben. Tíz perc alatt készen lettem. Elindultunk. Egy óra hosszának tűnt, mire végre Pacséra értünk.

Beszaladtam a kapun, és megpillantottam a barátnőimet, Sárát és Krisztinát (az előbbivel egy sátorban aludtam). Miután apuék berakodtak az alvóhelyemre, elköszöntem tőlük, majd mentem a választott foglalkozásra, amely a hip hop volt. Megismerkedtünk a tanárainkkal, majd táncoltunk, játszottunk. Fárasztó volt, de érdekes. Hamar véget ért az óra. Étkezés előtt megismertük a csoportvezetőinket. A miénknak Marina volt a neve. Ebéd után szabad foglalkozás volt 22 óráig, ekkor mosakodni, utána aludni mentünk. Jól teltek a napok, Sárival sem veszekedtünk. Az esti játékok is szuperok voltak. Lassan elérkezett a záróest, ahol a színészek, az angolosok, a fitneszesek és a táncosok is felléptek.

Az utolsó nap reggelén 9.30-kor jöttem értem. Elbúcsúztam mindenkitől, majd beültem az autóba, amely hazavitt minket. Nagyon jó volt mindennap, amit ott töltöttem. Így hát elhatároztam, hogy a jövő évben is ide jövök szórakozni.

Vojter Kitti, 5. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Ada, Cseh Károly iskola, 6. b

Osztályunk ebben az iskolaévben A kis herceg című házi olvasmánnyal kezdte a magyarórát. A tanárnő minden órán kikérdez két fejezetet. Az osztály nagy érdeklődéssel olvassa a regényt. – **Béres Szandra**

Földrajzórán ellenőrzőt írtunk. A tanárnő neve Matic Ilona. – **Szelemba Aleksandra**

A fizikaórák a 6. osztályban kezdődnek. Első órán nem tanultunk semmit, bemutatkoztunk, és a tanárnő elmondta milyen füzet kell. Második fizikaórán már írtunk is, a következő órán pedig feleltünk. Ez új tantárgy, hasonlít a matekhoz, de nem ugyanaz. A fizika a legjobb tantárgy. – **Gyalog Szabrina**

Az első informatikaórán a számítógépeken a tanár úr létrehozott mindenkinek egy profilt. Ez a profil arra szolgál, hogy ezen írjuk az ellenőrzőket. Az informatikananár úr elmondta, hogy mit fogunk ebben az évben tanulni. – **Vastag Nikolett**

Németórán kiderült, hogy új tanárnót kapunk. A neve Ambrus Erika. Nagyon kedves és jó tanárnő. Most az iskoláról tanulunk. Minden órán a tanulás mellett van egy kis móka is. Szeretjük a németórát! – **Bács Ágnes**

A legutóbbi rajzórán a textúrát vettük át, ami abból áll, hogy a teremben egyes dolgokra papírt helyeztünk, és átsatíroztuk azokat. Nagyon jó volt ez a rajzóra. – **Gálfi Kata**

Minden tornaóra elején gyakorolunk a csütörtöki versenyre. Akadálypálya, kötélhúzás. Ezek után két tűz között játszottunk, a fiúk pedig az udvaron fociznak. – **Lehoczki Anna**

Az informatika szerintem az osztály egyik kedvenc tantárgya. A második informatikaórán a tanár úr bemutatta a Word szövegszerkesztőt. Kisebbségi hiba miatt néhány számítógép újraindult. – **Zetkő Gergő**

Milyen benyomást keltesz másokban?

1. Melyik a kedvenc napszakod?

- a) A délelőtt. (2 pont)
- b) A délután és az este. (4 pont)
- c) Az éjszaka. (6 pont)

2. Hogyan sétálsz az utcán?

- a) Gyorsan, nagy lépésekkel. (6 pont)
- b) Gyorsan, kicsi, szapora léptekkel. (4 pont)
- c) Nem túl gyorsan, felemelt fejjel, hogy közben lássam a világot. (7 pont)
- d) Nem túl gyorsan, közben a lábam elé nézek. (2 pont)
- e) Lassan. (1 pont)

3. Hogyan beszélgetsz?

- a) Karjaidat magad előtt összefonva. (4 pont)
- b) Leeresztett karral. (2 pont)
- c) Egyik vagy mindkét kezed a csípődön. (5 pont)
- d) A partneredet lökdösve, bökődve. (7 pont)
- e) Füledet, hajadat pödörgetve. (6 pont)

4. Hogyan ülsz, amikor pihensz?

- a) Behajlított, szorosan összezárt térdekkkel. (4 pont)
- b) Keresztbetett lábbal. (6 pont)

- c) Magad előtt kinyújtott lábakkal. (2 pont)

- d) Magad alá húzott lábaidon térdelsz. (1 pont)

5. Hogyan reagálsz, ha valami igazán vicceset hallasz?

- a) Hatalmas, hangos nevetéssel. (6 pont)
- b) Nem túl hangos nevetéssel. (4 pont)
- c) Kuncogással. (3 pont)
- d) Halványan elmosolyodsz. (5 pont)

6. Mit teszel, amikor megérkezel egy buliba?

- a) Igyekszel minél látványosabban megérkezni, hogy mindenki észrevegyen. (6 pont)
- b) Keresel valakit, akit ismersz. (4 pont)
- c) Igyekszel feltűnés nélkül érkezni, és észrevétlen maradni. (2 pont)

7. Éppen tanulsz, nagyon koncentrálsz valamire, amikor félbeszakítanak. Hogyan reagálsz?

- a) Semmi baj. Legalább pihensz egy kicsit. (6 pont)
- b) Felcsattansz, hogy nem hagynak békén. (2 pont)
- c) Hol az egyik, hol a másik. (4 pont)

8. Melyik a kedvenc színed?

- a) Piros vagy narancssárga. (6 pont)
- b) Fekete. (7 pont)
- c) Sárga vagy világoskék. (5 pont)
- d) Zöld. (4 pont)
- e) Sötétkék vagy lila. (3 pont)
- f) Fehér. (2 pont)
- g) Barna vagy szürke. (1 pont)

9. Hogyan fekszel este az ágyban, az elalvás előtti utolsó pillanatokban?

- a) A hátadon, kinyújtózva. (7 pont)
- b) A hasadon, arccal lefelé. (6 pont)
- c) Az oldaladon, lábaidat enyhén felhúzva. (4 pont)
- d) Kezed a fejed alatt. (2 pont)
- e) A takarót a fejedre húzva. (1 pont)

10. Gyakran álmodod, hogy:

- a) Leesel valahonnan. (4 pont)
- b) Veszekedsz, harcolsz. (2 pont)
- c) Valakit vagy valamit keresel. (3 pont)
- d) Repülsz vagy lebegsz. (5 pont)
- e) Nem emlékszel az álmaidra. (6 pont)
- f) Az álmaid többnyire kellemesek. (1 pont)

Értékelés

60 pont felett:

A többi ember némi óvatossággal közelít hozzád. Kicsit hiúnak és énközpontúnak tűnsz mások szemében, olyannak, aki domináns szerepre törekszik. Sokan csodálnak is ezért, szeretnének hasonlítani rád, de nem mindig bíznak benned. Nem mindenki akar túl közeli viszonyba keveredni veled.

51 és 60 pont között:

Izgalmas, sokoldalú, meglehetősen impulzív személy benyomását kelted másokban. Jó vezetőnek tűnsz, mert gyorsan hozol döntéseket, ha nem is mindig a legmegfelelőbbeket. Merész vagy és kalandkereső, aki mindent szívesen kipróbálna egyszer. Azok kedvelnek, akik szeretik az izgalmakat és a mozgalmasságot.

41 és 50 pont között:

A legtöbbben friss, élénk, barátságos és szórakoztató személynek tartanak, aki ugyanakkor megbízható is, mert két lábbal a földön jár. Könnyen kerülsz a társaság középpontjába, de jó érzékkel ügyelsz arra, hogy túlságosan azért ne dominálj. Empatikus, együttérző barátoknak tartanak, olyannak, aki mindig fel tudja vidítani az embert.

31 és 40 pont között:

Érzékeny, figyelmes, óvatos és praktikus ember benyomását keltet a többiekben. Okosnak, tehetségesnek, de visszahúzódnak látnak. Úgy érzik, nem könnyen és gyorsan barátkozol, de a meglévő barátaidhoz nagyon hűséges vagy, és tőlük is ezt várod. Nem könnyen szakítasz valakivel, de ha megbántanak, vagy a bizalmad megrendült, azt sem könnyű helyhezozni.

21 és 30 pont között:

A többi ember alapos, bár egy kissé talán túl sokat aggodalmaskodó és pepecselő személyiségnek tart. Tudják, hogy nagyon gondos és óvatos vagy, de sok ember számára egy kicsit lassú is. Mindenki meglepődne, ha egyszer valamit indulatból vagy egy hirtelen ötlettől vezérelve tennél. Inkább olyannak ismernek, aki először minden eshetőséget végiggondol, aztán inkább mégsem megy bele a dologba.

21 pont alatt:

A többi ember félénknek, tartózkodónak, és egy kissé határozatlannak talál. Olyannak, aki nem szeret döntést hozni, jólesik neki, ha gondoskodnak róla, és nem szívesen folyik bele a társasági életbe. Szorongónak látnak, aki még a legapróbb dolgokon is képes idegeskedni. A legtöbb embernek nem keltet fel az érdeklődését, bár ez valószínűleg nem is nagyon zavar.

„Kedves Bizalmas sorok és Bori Mária!

Igaz, hogy már nem vagyok elemista, de azért szívesen kezembe veszem kedvenc lapomat, és elolvasom az utolsó oldalig. Úgy döntöttem, hogy én is tanácsért fordulok hozzád a problémámmal. Elsős középiskolás lettem, és egy új közösségbe kerültem. A régi iskolából csak 2-3 tanuló iratkozott ide. Első nap nagy reményekkel indultam a suliba, abban a reménykedtem, hogy egy jó csapat verődik össze, mert mag az iskola is jó hírű. De óriásit csalódtam, és nap-nap után mind rosszabbul érzem magam. Az osztálytársnőim rettenetesen beképzelték, nagyképűek, erőszakosak, állandóan visszafógnak a tanároknak. Minden második szavuk káromkodás, és mindegyikük cigizik, rajtam és még egy lányon kívül. A tanárokkal meg vagyok elégedve, eddig a tanulással sincs gondom, már kaptam is néhány jó jegyet. De a társaság! Van néhány lány, akikkel egy kicsit jobban jóban vagyok, de nekik is állandóan a menőkén jár az eszük, járják az új bevásárlóközpontot, és csak vásárolgatnak ezt-azt. Nekem meg sajnos erre nincs pénzem. Mit tegyek, hogy jobban érezzem magamat az iskolában, és ne legyek annyira egyedül. Erdemes-e beszélni a lányokkal a viselkedésükről? Pleas, help!

Sulis”

Válasz:

Kedves Sulis!

Örülök neki, hogy még mindig megvan a bizalmad a Bizalmas sorokban, de rossz érzés tölt el, ha arra gondolkodok, hogy rosszul érzed magad az új iskolában, az új közösségben. Tapasztalatból tudom, hogy milyen nehéz beilleszkedni, megtalálni helyünket az új közösségben, mert az én generációm az általános iskola után két évenként került új iskolába, előbb az ún. általános középiskolába (9. és 10. osztály), majd az irányított középiskolába (1. és 2. osztály), és e két év után újra közösségváltás következett, a főiskolára, illetve egyetemre való beiratkozáskor. És ez mind még nehezebb, ha egy kissé zárkózott, befelé forduló, komplexusokkal, gátlásokkal teli serdülő az ember fia vagy lánya.

Nem kózhelyként mondom, de tudnod kell, hogy egy kezdet sem könnyű, és ez még jobban érvényes a középiskolába induláskor, amikor sok minden új kerül az eddigi aránylag védett ifiéletbe, amit egy jó adag bizonytalanság, szorongás, félelem, elképzelés, elvárás stb. kísér. Ezt élik meg az osztályba, iskolába, településre újonnan érkezők is.

Hogy mit tegyél? Mindeneesetre maradj az, és olyan, amilyen eddig is voltál, ne úgy próbáld beilleszkedni, hogy kibújsz a bőrdőből, és igyekszel olyaná válni, mint ők. Sokszor ez a feltétele annak, hogy valakit befogadjanak a társaságba. Beszéljess el azokkal a lányokkal, akikkel jól megértitek egymást, hogy nem minden a „shoppingolásban” van, és más helyekre is elmehettek együtt, moziba, színházba, hangversenyre, kiállításokra stb. Bizonyára az iskolában is sok minden történik, és akad majd egy-két dolog, ami érdekelhet és bekapcsolódhatsz a munkába: pl. szakkörök, vers- és irodalomkedvelők köre, vitaklub, drámacsoport, ifjúsági klub, önkéntesek klubja, idegen nyelvet kedvelők klubja stb. A legjobban, ha minél előbb utána nézel, hogy mely klubok és szakkörök működnek az iskolában, és ezekből válogatsz. Biztos, hogy új ismerősökre is szert teszel, és barátságok is szövődhetnek, hisz azonos érdeklődés köt benneteket össze.

Ami a lányok és a fiúk viselkedését illeti, tudnod kell, hogy minden újonnan felcseperedő serdülő generáció minél előbb felnőtt szeretne lenni, és úgy viselkedik, ahogyan azt a felnőttektől, az előző generációktól látta. Ezt már 7. osztálytól kezdve magad is megfigyelhetted a társaidnál. Pl. cigiznek, italoznak (itt az alkoholfogyasztásra gondolok), sokszor be is rúgnak, hogy a trágár szavakban gazdag szótárakról, meg az öltözködéstről ne is beszéljünk. Feszegetik a korlátokat, határokat. Az, aki iskolában dolgozik megfigyelte már, hogy évről évre ugyanazok a viselkedési formák okoznak gondot az iskola életében, hisz az idősektől, az előző végzősöktől ezt látták, ezt tapasztalták meg, és amikor maguk is az adott osztály-

ba kerülnek (7. és 8., de van, hogy korábban is) követik a viselkedésüket. Pl. az iskolában, ahol én dolgozom, ilyen viselkedés a focizás, még ki sem csöngettek, a fiúk már rohannak ki az udvarra és rúgják a bőrt, sokszor a következő órától is elkésnek. Pár évvel ezelőtt még csak egy-két focis társaság volt, most már minden felsős, sőt alsós tagozat is rendelkezik egy, de akár több focilabdával is. Hogy egy egyszerű példával éljek.

Fogadd most el őket olyanoknak, amilyenek, hisz a szép szó náluk süket fülekre talal. Te ne add föl, biztos, hogy megtalálsz a neked megfelelő társaságot, akik osztoznak a te értékrendeden és érdeklődési körödon, ha aktív vagy, lefoglalod magadat, és nem várod passzívan, hogy történjen valami, megváltozzanak az osztálytársnőid. Mindenesetre tájékozódj az iskolád viselkedési és öltözködési szabályairól, hogy pontosan tudjad, mit várnak el tőletek az iskolában. Ha betartod ezeket, te magad is hozzájárulsz a jó iskolai légkörhöz.

„Kedves Bizalmas!

Tizenhárom éves vagyok, és szerelmes egy fiúba, és ő is belém. Megkérdezte tőlem, hogy akarok-e vele járni, és én igent mondtam. A gond az, hogy mi már jártunk egy ideig, szakítottunk, aztán megint jártunk. Én más viszonyt szeretnék, nem olyat, mint eddig. Az előző járásokkor mi sosem találkoztunk, előben nem beszélünk, csak üzenetünk. A gondom az, hogy szegénylős vagyok. Nem tudom, hogyan tegyem meg az első lépést, hogy ne csak virtuálisan járjunk. Kérlek, adjál tanácsot!

Szandi”

Válasz:

Kedves Szandi!

Először is jól gondold meg, hogy „járásnak”, „szerelmi kapcsolatnak” nevezhető-e a ti eddigi viszonyotok, annak ellenére, hogy mind gyakrabban és gyakrabban teszik meg az első lépést üzenetekben (mobil, internet, cset, társasági oldalak) keresztül. Értethető a szegénylőség, a szorongás, hisz mindenki fél a kudarcától, a visszautasítástól, félünk, hogy nem fogadnak el bennünket olyanok, amilyenek vagyunk (pattanások, nagy fül, nagy orr, túlsúly, szemüveg stb.). Az ilyen „személytelen” kapcsolatban másnak is, szebbnek, jobbnak is mutathatjuk magunkat, mint amilyenek vagyunk. De az igazi kapcsolat csak akkor alakulhat ki, ha látjuk a másik szemét, viszonzozza a tekintetünket, érezzük a „szagát”, bőrének tapintását, visszajelzések jönnek hozzánk, hogy mennyire tetszünk vagy nem tetszünk neki stb. Ilyenkor látjuk meg igazából, hogy megfelel-e számunkra a párunk. Nem kell félned, ajánljad fel neki, hogy találkozzatok, menjetek el együtt sétálni, bicajozni, rollezni, beszélgetni, moziba (ha van) vagy fagyizni stb. Ha ez bejön, jöhet a többi is. Ha nem sikerül a dolog, az sem baj, mert tisztáztátok, hogy még nem jött el a ti időtök a „járásra”. Előbb-utóbb ez is bekövetkezik. Mindenre meg kell érni, a szerelemre is.

„Kedves Bizalmas!

Van egy 7. osztályos fiú, aki már nagyon régóta tetszik. A gondom az, hogy ő észre sem vesz. Mit tegyek, hogy felfigyeljen rám, és megtudja, hogy tetszik nekem!

Kék nefelejcs”

Válasz:

Kedves Kék nefelejcs!

Mit tegyél? Legyél türelmes a fiúval és önmagaddal is. Úgy látszik, a fiút még nem nagyon érdeklik a lányok, és így nem is veszi őket észre, és te is közéjük tartozol. Megteheted, hogy szurkolsz neki, ha fociznak az udvaron, rámosolyogsz, ha találkoztok. Ha visszamosolyog, akkor valami mocorog benne. Van esély. Mindenesetre ne legyél túl rámenős, mert azt senki sem szereti. Sem a lányok, sem a fiúk. Ha ez nem jön be, sajnos új szimpátiára kell várnod, akivel kölcsönösen vonzódtok egymáshoz. Addig is barátkozzál, fiúkkal, lányokkal egyaránt, szervezzetek az osztállyal közös sétákat, bicajozást, természetjárást stb., és biztos, hogy közelebb kerültök egymáshoz, és jobban megismeritek egymást.

Kökény Matyi

Volt egyszer egy szegény özvegyasszony, s annak két fia, meg egy lánya. Egyszer a kisebbik legény fölkészül a szántóba, s azt mondja a húgának:

Aztán délbe gyere ki a földre, s hozz nekem ebédet.

– Vinnék – mondotta a leány –, csak nem tudom, merre van az a föld, ahol szántasz.

– Hát ha nem tudod, akkor én az udvarunk mellett az ekevasat beakasztom a földre, s barázdát húzatok egészen addig a földig, ahol szántok; azon a barázdán elhozhatod az ebédet.

A legény úgy is tett, ahogy mondotta: a házuktól a szántóföldig barázdát húzatott, de arra egy kevés idő múlva odament az ördög a ház mellé, az is húzatott egy barázdát. De nem arra, amerre a legény, hanem az ő háza felé.

Elkövetkezik a dél, a leány indul az ebéddel, s hát amint kimegy az udvarból, két barázdát találomra beleállott az egyikbe. Történetesen éppen az ördög barázdájába állott bele, s annak nyomán az ördög házához ért.

Az ördög már ott várta a leányt, ott állott a háza előtt, de bezzeg megijedt a szegény leány, mikor látta, hogy hová került! Kérdi az ördögöt:

– Ugyan bizony, nem látta-e a bátyámat?

– De bizony láttam, hanem az ebéddel úgyszólván elkéstél, messze van a föld ide, ahol a bátyád szánt, gyere csak be az én házamba, maradj nálam.

Akart, nem akart bemenni a leány, megfogta az ördög, bevitte a házba, s többet el sem eresztette.

Estefelé hazamegy a legény a szántóföldről, zsörtölődik, zsémbelődik, hogy mi dolog ez, nem visznek neki ebédet, étlen-szomjan szánt reggeltől estéig. Hej, megijed a szegény asszony, s mondja a fiának:

– Hiszen a húgod elment még déli harangszó előtt!

Nem tudták elgondolni, hová, merre tűnhetett el. Kimennek a házból, kérdik ezt is, azt is, senki sem látta. Egyszerre csak megpillantja a legény a másik barázdát. Mindjárt gondolta, hogy ez az ördög munkája lehet, mert éppen háromszor olyan széles volt a barázdát, mint az övé. Elindult a barázdában, s meg sem állott az ördög házáig. Mikor odaért, az ördög éppen a ház előtt állott.

– Hé, ördög – kérdi a legény –, itt-e a húgom?

– Itt bizony – mondja az ördög –, éppen most főzi a vacsorát, gyere be, egyél te is.

Bemegy a legény, s hát csakugyan ott a húga, éppen akkor kavargatta két nagy kondérban egy-egy ökörnek a húsát.

No, sógor – mondotta az ördög –, az egyik kondérban is egy ökörnek van a húsa, a másikban is. Meg aztán itt van két hordó bor. Az egyik kondér húst edd meg te, a másikat megeszem én; az egyik hordó bort megiszom én, a másikat idd meg te. Akkor aztán megküzdünk, ha földhöz vágsz, visszaviheted a húgodat.

Nekilát a szegény legény az evésnek, ivásnak, turkált a hús között, evett, amit ehetett, bort is ivott, amit ihatott, de még jóformán hozzá se kezdett az evéshez-iváshoz, az ördög már megette az egyik ökröt, kiitta a hordó bort, akkor nagy hirtelen megragadta a legényt, s úgy földhöz vágta, hogy a pokol fenekéig meg sem állott.

A szegény özvegyasszony csak várta-várta a fiát, de elmúlt az este, elmúlt az éjszaka, s nem jött vissza. Reggel aztán útnak indult a nagyobbik fia is, végig a barázdát mellett ment, meg sem állott az ördög házáig. De éppen úgy járt, mint az öccse, őt is ledobta az ördög a pokol fenekére.

Szegény özvegyasszony kifogyott mind a három gyermekéből. Éjjel-nappal siratta, a sírásra nem kerültek vissza. Mind azon sópánkodott, mind azon kesergett, bárcsak egy maradt volna meg a három gyermekéből, vagy ha az Isten elvette mind a hármát, áldaná meg egygyel.

Nos – halljatok csak ide! –, mi történt. Amint egyszer ment, mendegélt a mezőn, egy kökénybogyót talált az úton. Fölveszi, nézi-nézi a kökényt, s felsóhajt az égre:

– Ó, édes Istenem, bárcsak ekkora gyermekem volna, mint ez a kökény.

Azzal hazament, s még egy nap sem múlt el, az Isten csakugyan megáldotta egy akkora gyermekkel, hogy alig látszott ki a földből. De ez a gyermek csudálatos gyermek volt ám, mert ahogy világra jött, mindjárt beszélgetni kezdett, s olyan rettentő nagy volt az ereje, hogy a legnagyobb fát is kicsavarta a töviből. Hanem hiába, azért csak még is kicsi volt, s ezért a faluban Kökény Matyinak hívták.

Na, telik-múlik az idő, s látja Kökény Matyi, hogy az édesanyja mindig sír, kesereg.

Kérdi egyszer az anyjától:

– Édesanyám, mi nagy bánatja vagy, hogy sírás-rívás éjjele, nappala?

– Haj, édes fiam, van nekem mit sirassak halálom órájáig. Volt két szép fiam, egy szép leányom, s mind a három az ördög kezére került.

– Már bizony, ha odakerültek, egyet se sirjon, édesanyám, majd visszahozom én őket.

Szót sem szólt többet, elment a kovácschoz. Azzal csináltatott egy hárommázsás kalapácsot, annak nyelét amúgy legényesen a gatyájának ráncába szúrta, úgy ment az ördög házához.

Akkor is ott állt az ördög a ház előtt. Tudta jól, hogy miben jár Matyi, s már messziről kiáltotta:

– Gyere csak, gyere, Kökény Matyi, itt vannak a testvéreid.

Odamegy Matyi, megáll az ördög előtt, s azt mondja neki:

– Tudod-e, hogy miért jöttem?

– Tudom – felelte az ördög –, vissza akarod vinni a testvéreidet, de abból nem eszel.

Aközben bemennek a házba, ott mindjárt az ördög két ökröt megsütött, két hordó bort csapra ütött, s mondta Matyinak:

– No, Matyi sógor, egyél-igyál, s ha hamarabb megeszed-iszod a részedet, mint én, akkor nem bánom, vidd haza a testvéreidet.

Hová ette, hová itta Matyi az ő részét, azt én nem tudom, elég az, hogy az ördög még belé sem kezdett az evésbe-ivásba, ő már fényesre is nyalta a kondér fenekét.

Akkor aztán elerántotta a hárommázsás kalapácsot a gatyája ráncából, s úgy fejbe vágta az ördögöt, hogy az egyszeriben kiadta gonosz lelkét.

De bezzeg mentek haza nagy örömmel a testvérek, s bezzeg örült a szegény özvegyasszony! S bezzeg összecsődiült az egész falu, s csodálkoztak, álmélkodtak Kökény Matyi nagy vitézségén. Attól kezdve vígan éltek, még a királlyal sem cseréltek, s még ma is élnek, ha meg nem haltak.

Holnap legyen Kökény Matyi a ti vendégeitek.

Benedek Elek

ZSIBONGÓ

Mire kell odafigyelned, ha teknőst szeretnél tartani?

Az első dolog, amire szükséged lesz, az egy akvárium, amit az állatod mérete alapján válassz ki! Minél nagyobb, annál kényelmesebben fér majd el benne. Az alját szórd meg kavicsokkal és néhány kisebb szikladarabot is tehetsz bele.

Ezekre azért van szükség, hogy a teknősöd rájuk állva felkapaszkodhasson a vízfelszínrre. Előtte azonban alaposan ellenőrizd a sziklákat, ne legyen rajtuk éles rész, különben kis kedvenced könnyen megsérülhet.

A teknősöknek szükségük van napfényre, annak érdekében, hogy teknőjük egészséges maradjon. Ha nem jut elég napfényhez, az állat megbetegedhet, de akár el is pusztulhat. A legjobb, ha ablak mellé teszed az akváriumát, így elegendő napfényhez jut anélkül, hogy nagyon melege lenne. Ha viszont az ablakon kívül, közvetlen napfényre

tennéd a tartályát, meleg időben túlmelegszik a víz és az akvárium levegője is, és az állat akár pár percen belül elpusztulhat.

Az akváriumot egy héten legalább kétszer tisztítsd meg, hiszen ettől nemcsak boldog és egészséges lesz a teknősöd, de a kellemetlen szagokat is megelőzheted. A víz ne legyen se túl sekély, se túl mély. A legideálisabb, ha épphogy csak befedi az állat teknőjét. Ha azonban elég sziklát teszel az akváriumba, amin fel tud mászni, akkor lehet egy kicsivel mélyebb is.

A teknősök egyaránt fogyasztanak növényi és állati eredetű ételeket. Adhatunk nekik zöltséget, gyümölcsöt, rovarokat, kisebb halakat, szárított halat, csirkemájat és különböző csúszómászókat (pl. csiga, földigiliszta). Mindezek mellett adhatunk nekik különféle tápokot, vitaminokat, amelyek mind elősegítik a fejlődésüket.

Ha a kezdedben akarsz tartani kedvenc kisállatodat, nagyon sok dologra kell figyelned. Ha véletlenül leejted, súlyosan megsérülhet, de akár el is pusztulhat. Ha játszani akarsz vele, inkább csak tedd le a padlóra és nézd, ahogy a szobában mászkál. Valójában azonban nem különösebben igénylik, hogy játszanak velük. Fontos, hogy akárhányszor csak hozzáérsz az állathoz, utána mindig alaposan moss kezet.

A teknősöket azoknak ajánlják, akik gyakran vannak távol otthonról, vagy egyszerűen csak nincs elég idejük egy kutya gondozására. A gyerekek számára azonban egy idő után unalmassá válhatnak, és szegény állat az ilyen esetek többségében az erdőben végzi. Ha esetleg ráunnál a teknősödre, te semmiképp ne ilyen módon szabadulj meg tőle, inkább vidd el egy állatkereskedésbe, vagy adj fel hirdetést!

Őszi memórijáték

Anyáron talán már gyűjtögetettél virágokat, szép leveleket, de ősszel is gyönyörű színes kincseket találhatunk sétáink során. Az őszi levelek szépségének senki sem tud ellenállni. A legrégebbi módja, hogy sokáig gyönyörködj a szép formájú, színes levelekben, ha lepréseled őket. Egy nagyobb, vastagabb könyvbe helyezz kisimított, papírtörököző vagy itatós közé tett leveleket, és legalább egy hétig szárítsd őket ily módon. A préselés eredményeként száraz, szépen kisimult, de törékeny leveleket kapsz. Gyűjts össze mindenféle színes levelet, préseld, illetve szárítsd meg, és egy borongósabb napon, amikor nincs kedved kimenni a hidegbe, el tudod készíteni belőlük a következő memórijátékot.

Hozzávalók: karton, páronként azonos méretű, illetve színű falevél, ragasztó, olló, széles, átlátszó ragasztószalag

Elkészítés:

1. Vágj ki a kartonból kártyalap nagyságú részeket.
2. Ragaszd fel a lapokra a gyűjtött leveleket úgy, hogy mindegyik kártyára egy-egy darab kerüljön, de mindegyik fajtából összesen kettő.
3. Ahhoz, hogy tartós maradjon a kártya, érdemes széles ragasztószalaggal befedni a lapokat.
4. Szép őszi dobozt is barkácsolhatsz memóriakártyáidnak.

Ha elkészültél, kezdődhet a játék!

A memórijátékot bizonyára mindenki ismeri. A játék kiindulópontja, hogy képpel lefelé vannak fordítva a lapok. A játékosok két lapot felfordítanak, és ha nem egyezik meg a rajta található levél, akkor visszafordítják, viszont ha azonos képet húztak, eltehetik a kártyákat.

Naponta egy alma a doktort távol tartja

Biztosan te is ismered a mondást: „Napi egy alma az orvost távol tartja.” Mindenki tudja, hogy az alma nagyon egészséges, de nem árt tisztán látni, hogy miért is? Fontos lenne mindennap elfogyasztanunk reggelire, ebédre vagy akár vacsorára egy egész almát, lehetőleg héjastól. A benne lévő anyagok sokkal hatékonyabbak együtt, mintha külön-külön vinnéd be a szervezetedbe őket. Az is nagyon jó, ha 100%-os almalevet fogyasztasz. Az almalevél ugyanis sokkal magasabb koncentrációban tartalmaz antioxidánsokat, mint más gyümölcsök levelei.

Az almát nagyon rövid idő alatt megemészti a gyomrunk, és szinte azonnal energiát nyerhetünk belőle. A legjobb, ha magában eszed. Természetesen, ha már más étellel megtöltöd a pocidat, akkor ne erőltess rá a gyümölcsöt, mert ez nem lesz előnyös sem az egészséged, sem az emésztésed számára. A gyümölcsök nagy része gyógyító hatású, megszabadítja szervezetünket az eddig okozott károktól, mérgektől.

Az alma flavonoidjainak játékon hatásai

A flavonoidok olyan növényi anyagok, amelyeknek antioxidáns hatása van, tehát közreműködnek a sejteket károsító oxidációs folyamatok semlegesítésében. Az immunrendszer is erősítik a flavonoidok, segítenek, hogy a szervezetünk le tudja küzdeni a vírusokat és a baktériumokat, valamit védik a májat is, s így összességében az egészségünket.

Az almában lévő vitaminok

Az alma ugyanazokat a vitaminokat tartalmazza, mint amelyeket más gyümölcsökben is megtalálhatunk. Van benne A-vitamin és B-komplex-vitaminok. A citrusféléknél jóval kevesebb C-vitamint tartalmaz, de mégis kitűnő hatással van az emésztésre, ami a benne található ásványi anyagoknak köszönhető. Ezek: kalcium, cink, jód, kálium, fluor, szelén stb. Mindezek segítenek abban, hogy sokkal ellenállóbb legyen az immunrendszerünk és megőrizzük egészségünket.

TARKA OLDAL

Berakós rejtvény

		✿		✿						
									✿	
		✿			✿				✿	
✿			✿	✿			✿			
	✿				✿		✿			
	GY	SZ		LL						
✿				✿		✿		✿		✿

- Hogy megy a kedves fiának?
- Hát egyszer fenn, egyszer lenn.
- És mi a foglalkozása?
- ...

A választ megtudod, ha berakod a szavakat, betűhalmazokat a rejtvényrácsba.

Kétbetűsek: AL, AY, ÁÁ, DE, GL, IM, TI, UL.

Hárombetűsek: ELV, ÉLC, GYÉR, ILÓ, ITE.

Négybetűsek: ÁBEL, ÁRNY, NETT, ORÁN, RÁCS, SULI, TÁRS.

Ötbetűsek: GYONO, KLIMA, LÁSZLO, NÉZEL, RÁADÁ, VOLVO.

Hatbetűs: TÉBOLY.

Tizenegy betűsek: OROSZORSZÁG, SKANDINÁVIA.

Betűrejtvények

1

H	AT
SZ	

2

SZ	T
Ü	

3

CS
N

4

K	M BOL
A	

Skandináv rejtvény (26.)

Rejtvényünkben egy francia szállóigét találsz.

	HÍRES IKREK	MEZŐ-GAZDASÁGI FALÓRA RÉSZE	ZAVAR	ÖSSZE-JÖVETEL	MEGRÓVÓ ILYEN FÜRDŐ IS VAN	RÉGI ŪRMÉRTÉK EZ	NORVÉGIA	
	NEVELŐ		...MALL		GY			
	KERESZT-FELIRAT SVÉD-ORSZÁG		VÉGTÉLEN NÓTA UGYAN!		GY	ÓDON	NORD SÁRI EGYNEMŪI	CS
„ES”	IGE-KÖTŐ ÉNEKES-MADÁR	ESZ	BÁLNA RÉSZE	EME FORDÍTVA ÁLCA	ÍRÁSJEL	FŐZUNK VELE	TETŐ-KÉSZÍTŐ ÁSÓ KÖZEPE	
HÍVATJA		TEMPUS	P. B. A.	EURÓPAI NEMZET ZAB BETŪI		FÉL ŐT ALKATA PÁROSAI	JÁROM	DEHOGY!
GULÁCSY IRÉN A LEHETŐ-SÉGEKBŐL ... ENNYIT	ELME	51	POCSKOLNI RÁGÓ KÖZEPE					SZ Y.N.
				HELÉNKE			ŪGY BETŪI	
				KÉN			50	
		GY						

Anagramma

SAKÁL
DALOL
VÉREB
RONDA
ORDAS
NYÁRI
PÁLMA
MADÁR
KLÁRI
TOROK
CSÓKA

Rakd más sorrendbe szavak betűit, és írd be a rejtvényrácsba.
A kiemelt oszlopban egy vajdasági író névének kell kialakulnia.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Keresztszavak

		C	S		
		E	Z		
K	E			S	Ő
G	Y			K	A
		Z	E		
		A	T		

Pótold a hiányzó betűket vízszintesen és függőlegesen.

Lóugrásban

Mindkét rejtvényrácsban két-két őszi gyümölcs nevét találd, ha a lóugrás szabályai szerint fejtet a rejtvényt.

1			2		
Ő	M	Ő	I	Ö	E
SZ	●	A	T	●	Ó
L	L	A	K	D	R

Lóugrásban

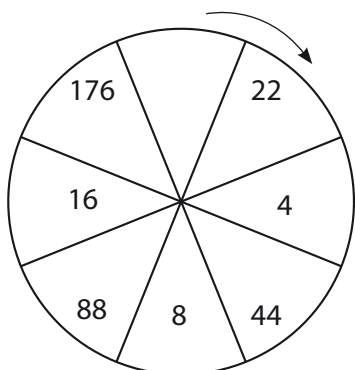
M	D	N	M	S
E	Y	Á	E	N
M	U	Á	A	I
G	D	Á	A	H
T	P	O	N	D

- Foglalkozása?
- Postán dolgozom, leveleket pecsételék.
- Nem unalmas?

- ...

A választ megtudod, ha a lóugrás szabályai szerint fejtet a rejtvényt!

Körszám

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást.

A 25. szám megfejtései

Keresztrejtvény

- Tetszett, csak sajnos éppen árvíz volt.

Betűrejtvények

1. Csaba fél éves,
2. családbarát, 3. valóban,
4. találékony

Számjáték – Sudoku

385721496
961548732
427396815
243967158
619852347
758413629
834275961
192684573
576139284

Kitöltőcske

Wimbledon

Körszám

464

- A számokat hol megszorozzuk 4-gyel, hol kivonunk belőlük 28-at.

Szókihúzó

Márta

Logikusan

Nyáriőszirózsa

A 24. skandináv rejtvény megfejtése

WORLD TRADE CENTER,
AZAZ
A VILÁGKERESKEDELMI
KÖZPONT

A fekete lovag

Hunyadi József regényéből
írta és rajzolta Fazekas Attila

249
Az öreg talján teljesen összeomlott, hogy fény derült leánya titkára.

Úristen! Mibe keveredtünk!...
Mi lesz velünk?

Messer Fulgur, bízd ezt Küsser-
gőre! Úgy ismeri a Dunát, akár
a tenyerét!

250

Lovakat, szekeret a parton hagyva kerítének
egy ladikot, majd nappal rejtőzve, éjszakán-
ként csorognak lefelé a folyón. Egyik éjjel...

Nézzétek, egy búzaszállító
uszály! Ezen elrejtőzhetünk.

251

Igen ám, de a menekülés ala-
posan megviselte őket. Egy mi-
nutum múlva Golubán már úgy
horkol, hogy egy tetszhalott is
talpra ugrana.

252
Ők azok! Akiket a fél ország
keres! No, Nikosz Diodorosz
megcsinálta a szerencsédet!

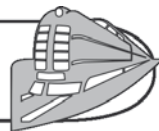
Pétervárad főterén egykettőre összeütik a
bitófát a megkötözött csapatnak.

A vérdíjat majd Boromissza
úrtól kérd! Mi ez a bolond lár-
ma?

253

Kegyes ispán uram! Kapisztrán
barát közeledik a keresztes
haddal.

(Folytatjuk)

Csoportkép a Borsi várkastélyban

Nyári élményem

Júliusban tudtam meg, hogy hat másik tanulóval együtt Szlovákiába megyek. Arról is értesültem, hogy ez egy ötnapos tábor a Máltai Szeretetszolgálat jóvoltából.

2011. VII. 24-én (vasárnap) hajnali négykor nekivágtunk a nagy útnak Hoffmann Delilla, Golity Jagoda, Ördög Tamara, Bícók Lilla, Deák Roland, Vajda Dávid, én, valamint Deák Ildikó és Gavrić Jelena tanárnők, meg persze a sofőrünk. Sokat utaztunk, nagyon hosszú volt az út, de végre odaértünk. Egy kis településen, Hatfán szállásoltak el bennünket. Vagyis igazából egy település melletti kis táborozóhelyen. Érkezésünk után megismerkedtünk a táborral és annak lakóival. Rajtunk kívül a táborba érkeztek még gyerekek Romániából (Csíkdánfalva), Magyarországról (Eger) és Szlovákiából (Királyhelmece).

Minden nap más kiránduláson vettünk részt. Láttuk II. Rákóczi Ferenc születési helyét, a Borsi várat. Emellett jártunk Kassán és megtekintettük a nevezetességeit, majd túráztunk a tábort körülvevő természetben. Voltunk Nagymihályon és környékén, Leleszen és Nagytárkányon. S szántunk pár órát a Királyhelmeceen lévő Csonkavár, s a város főterének és szoborcsoportjának megtekintésére is. Sportoltunk és játszottunk, versenyeztünk és rengeteg új barátot szereztünk. Öt gyönyörű nap után fájdalmas búcsút vettünk új barátainktól.

Mi és az erdélyiek hazafelé még egy felejthetetlen napot tölthetünk el Tokajban. Még egy csodás nap eltelt, és sajnos megint itt volt a búcsúzkodás.

Miután elbúcsúztunk erdélyi és tokaji barátainktól, a tanároktól, hazafelé vettük az irányt. Szegeden megálltunk egy kicsit vásárolgatni, majd következett az édes otthon.

Nagyon szép volt a táborban, és remélem, hogy máskor is eljutok ide, s láthatom a barátaimat.

Biacsi Nikolett, 6. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsere ny

Megérkeztünk! (Ördög Tamara és Golity Jagoda)

Biacsi Nikolett Rákóczi képe előtt

A tábor jelképével – Sztyi Matyival (Hoffmann Delilla, Biacsi Nikolett és Ördög Tamara)

Ördög Tamara, Biacsi Nikolett és Golity Jagoda Tokajban

Pizsamaparty

Deák Roland, Golity Jagoda, Ördög Tamara és Hoffmann Delilla Panni névvel

Ők sem úszták meg a cikizést

Eleged van abból, hogy az osztálytársaid folyamatosan cikiznek? Egyik nap a súlyodra (vagy „súlytalanságodra”), másnap pedig a ruhatáradra tesznek megjegyzéseket? Ne csüggedj, vigasztaljon a tudat, hogy sulis éveikben a mostani sztárokat sem kerülték el a csipkelődések. Gondoltad volna, hogy még Barack Obama amerikai elnököt is cikizték nagy fülei és furcsán csengő neve miatt? Az alábbiakban összegyűjtöttünk egy csokorra valót azokból a sztárokból, akik gúnyolódók célpontjává váltak.

A tinilányok egyik bálványát, Robert Pattinsont többször is elagyabugyálták feltűnő viselkedése miatt.

– Sokan nem bírják azokat, akik kilógnak a sorból, és ez lerí minden mozdulatukról. Így voltam ezzel én is, azért bántottak, mert ízig-vérig színésznek képzeltem magam, és ez rettentően idegesített néhány fickót. Emiatt sokszor nekem is jöttek – mesélte Rob.

Az Alkonyat másik fenegyerekét Taylor Lautnert is a színészi hivatása miatt gúnyolták. Habár ő is rendszeresen beszólogatott provokálóinak, mégsem volt nyugodt a lelkiismerete.

– Nem tudtam teljes magabiztossággal elhárítani a támadásokat, de mindig az járt a fejemben, szeretem, amit csinálok, és nem hagyom, hogy a csúfolódók elbizonytalanítsanak – mondta Taylor.

Amikor még Winona Ryder nem szenvedett a lopkodás kényszertől, a rosszakarók már akkor is képesek voltak megkeseríteni az életét.

– Szívesen jártam fiúruhában, a hajam is rövid volt, ezért sokan cikiztek azzal, hogy a saját nememhez vonzódom. Előfordultak durva dolgok is, beleverték a fejemet a szekrényosorba és megrugdostak, köztük lányok is. Néhány évvel később, amikor híres lettem, egyikük leállított egy autogramért, erre én

megkérdeztem: „Emlékszel arra a kis csajra, akit hetedikben megvertél? Az én voltam. Most pedig húzza a francba!” – idézte fel emlékeit a színész.

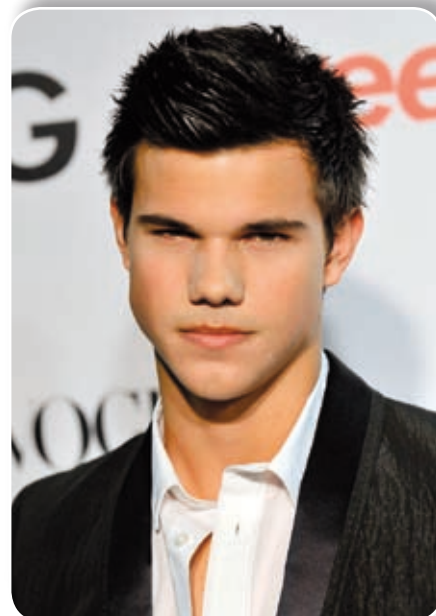
Christina Aguilera sulis mindennapjai sem teltek mindig olajozottan.

– Főleg akkor értek támadások, amikor már nagyobbacska lettem. Társaim kilyukasztották a kocsim kerekeit, hogy ne érjek oda időben a fellépésre, és a mikrofont is megbráélták, hogy leégessenek. Sokan gyűöltek és féltékenykedtek a sikereim miatt. Egy dologra vágytam csak: hogy kikerüljek onnan és megvalósíthassam az álmaimat – állítja az énekesnő.

A csúfolást nem úszhatja meg az sem, aki cuki. Erre példa Mila Kunis esete, aki nagyon helyes kislány volt, mégis számtalan rosszmájú megjegyzést kellett elviselnie arca, fülei és alacsony termete miatt.

– Többször is sírva mentem haza, és közben azon gondolkodtam, hogy miért vannak ilyen átkozottul nagy szemeim, mert engem még amiatt is csúfoltak – panaszkodott Mila.

Csúfolódásból pedig kijárt Avril Lavignenak is, amiért fiúkkal gördeszkázott, a Lady Gagát érő folyamatos sértegetéseket pedig egymásba lehetne fonni. Az extrém kinézetű énekesnőt tinikorában csúnyának tartották, piszkálták karakteres orra és stílusa miatt. Muzsuaival manapság is szembenéz. Szekálják, amint pár fölös kilója van, és azt mondogatják neki, hogy a színpadon kívül egy nagy nulla. Azután itt említhető Eminem, vagyis polgári nevén Marshall Mathers is, aki számtalanszor ment haza összeverve, olyan is megtörtént, hogy ájulásig ütötték. A kislánál ez természetesen komoly lelki problémákat, rémálmokat és antiszociális viselkedést eredményezett. Nem is csoda, hogy anyai düh, csalódottság és agresszió bújik meg dalszövegeiben.

Taylor Lautner

Robert Pattinson

Christina Aguilera

Mila Kunis

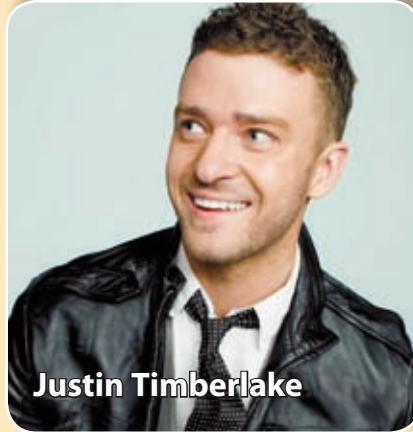
Winona Ryder

Gwyneth Paltrow

A televíziós Oscarként emlegetett Emmy-díjkiosztóra került sor nemrég. A gálán a Gengszterkorzó bizonyult a legnagyobb győztesnek, de díjat kapott Gwyneth Paltrow és Justin Timberlake is.

A kanadai-ír-magyar koprodukcióban készülő Borgiák stábjának tagjaként

Justin Timberlake

Varga Judit látványkategóriában reménykedhetett elismerésben két kollégájával, de nem jártak sikerrel. A Borgiák végül

Kiosztották az Emmyket

két jelölést tudott díjra váltani a kreatív műfajokban, míg a Steve Buscemi főszereplésével forgó Gengszterkorzó összesen hét kreatív Emmy-díjat söpört be, köztük a legjobb vágásnak és sminknek járó elismerést.

Gwyneth Paltrow a népszerű Glee – Sztárok leszünk című sorozat vendégszereplőjeként gazdagodott kreatív Emmyvel, Justin Timberlake pedig a Saturday Night Live szkeccsműsor alkalmi házigazdájaként érdemelte ki a szobrocskát.

A vendégszereplők között a drámasorozatokat tekintve Loretta Divine, a Grace klika visszatérő szereplője kapott Emmyt, a férfiaknál ugyanebben a kategóriában Paul McCrane-t tüntették ki a Harry's Law című sorozatban nyújtott munkájáért.

Egyszer megúszta

You Are Not Alone: Michael, Through a Brother's Eyes – lesz Jermaine Jackson új könyvének címe, amelyet természetesen testvéréről, az elhunyt popkirályról, Michael Jacksonról ír. Az író a könyvének népszerűsítése során nem mindennapi dolgot árult el egy interjúban. Elmondta ugyanis, hogy Michael Jacksonnak 2001. szeptember 11-én reggel a New York-i World Trade Centerben lett volna egy fontos megbeszélése. Jacko azonban a tragédia reggelén elaludt, és nem vett részt a találkozón, ami, mint tudjuk, terrortámadás helyszínévé vált: – Anyám előző este nagyon sokáig fent maradt Michaellel, és már hajnal négy volt, mire elaludt. Ennek köszönhetjük, hogy elmulasztotta a másnap reggeli találkozót – mondta Jermaine Jackson. A pop királya egyébként a 2001. szeptember 11-i terrortámadásokat megelőző hétvégén is New Yorkban volt, a Madison Square Gardenben adott koncertet.

Tévedés vagy rosszindulat?

A Facebookon bármi megtörténhet. Többek között az is, hogy valakik olyan sztárok halálhírére keltik, akik egyébként élnek és virulnak. Legtöbbször azt se tudni, hogy szimplán tévedésről van szó, vagy pusztán rosszindulatról, mindenesetre nagyon izléstelen, tréfának pedig sótlan. Valaki egy ehhez hasonló „tréfát” sütött el, amikor kitette a Facebookra, hogy Snoop Dogg meghalt. Ennél már csak az szomorúbb, hogy a bejegyzést több mint százezen lájkolták. Snoop Dogg természetesen jól van,

rajta kívül egyébként nemrég Jim Carrey, Lil Wayne, David Guetta, Jackie Chan és Jaden Smith is a Facebookon értesült arról, hogy „meghaltak”, vagyis ők estek áldozatul a rossz ízlésű tréfáknak.

Perel és új albumot készít

A Material Girl kifejezés, miután Madonna egyik híres korai slágeréről van szó, szinte egybeforrt az énekesnő nevével. Ő is tisztában van vele, hogy ennek a dalcímnek mekkora ereje van, ezért Material Girl Brand névvel saját ruhamárkát hozott létre, amely kizárólag csajos rucikat forgalmaz. Azonban ezen a néven 1997 óta egy másik vállalat is gyárt női ruhákat. Emiatt Madonna beperelte a céget, hiszen úgy van vele, hogy a Material Girl kifejezést ő alkotta, és ezért hozzá is kötődik legjobban. Az énekesnőnek viszont egyelőre nem áll túl jól a szénája a pert illetően. A bíró szerint Madonna hiába énekelt egy dalt Material Girl címmel, ezzel így önmagában még nem hozott létre védjegyet. A per jelenlegi állása szerint Madonnának más nevet kell választania a saját ruhakollekciójához, ajánljuk neki a The Real Material Girlt, habár más hangzatos dalcímei is vannak például Like

a Virgin, True Blue stb. Időközben Madonna következő nagylemezén dolgozik, amelynek megjelenése 2012 tavaszára várható, az első új dal pedig februárra, vagy márciusra. A Velencei Filmfesztiválon, szeptember elsején debütáló W. E. című filmjének kapcsán az énekesnőt új albumáról is kérdezték, és ott árult el konkrétumokat a megjelenési dátumokat illetően. Madonna egyébként július 4-e óta dolgozik az egyelőre cím nélküli korongon, a legutóbbi albuma a Hard Candy volt, amely a Billboard 200-as lista csúcsára jutott.

Mit olvasnak a délvidékiek?

OLVASÁS

*Mint a csillagokat a távcsövek,
úgy húztam körém, s egyre közelebb,
könyveken át a Világ Tényeit:
éj- nap olvastam. Mindent! Hajnalig,
kis lámpa mellett, s függönyözve a
konyhánk ajtaját. Boldogság, soha-
nem-álmódott, töltött be: Nemcsak én
vagyok (ha vagyok) bolond! Mint a fény
mihelyt szabad, oly határtalanul
tárgult a lelkem, nőtt, már messze túl
kíváncsiságban s reményeiben
iskolán s minden hasznon: Végtelen
nyílt elem, hisz most eszközt, szárnyakat
kaptam, repülni, s törni záratok:
az Irodalmat...*

(Szabó Lőrinc)

Szeptember 16-án Óbecsén, a Népkönyvtár dísztermében előadást tartott a budapesti dr. Gereben Ferenc. Elsőként a könyvtár igazgatónöje, Kinka Erzsébet köszöntötte a vendégeket, a közönséget, s mondott néhány szót:

– Dr. Gereben Ferenc Budapesten él, munkássága gerincét az olvasásszociológiai, valamint a határon túli magyarság

identitástudatával és művelődési szokásaival foglalkozó kutatások jelentik. Több évtizedes munkája során számtalan tanulmányt és könyvet publikált, többek között könyve jelent meg **Olvasáskultúra és identitás** címmel...

Az est vendégével az óbecsei származású Mák Ferenc művelődéstörténész beszélgetett, majd a **Nyelvi és olvasási kultúra a Délvidéken és a Kárpát medencében** címmel a határon túli magyarokról szóló kutatásainak eredményéről tartotta meg előadását.

Szólt arról, hogy mit jelent magyar-
nak lenni. A megkérdezett személyek büszkék arra, hogy magyarnak születtek. Beszélt az olvasási kultúráról. Hogy mit és mennyit olvasnak itt, Vajdaságban. Örömmel hallgattam a meglepő hírt: negyven százalékkal többen olvasnak, mint Magyarországon. Hogy mit? Gárdonyi Gézától az Egri csillagokat, Molnár Ferenctől A Pál utcai fiúkat, Szabó Magda és Danielle Steel regényeit stb. Meg hát mindannyitok kedvencét, a Harry Pot-
tert...

Koncz Erzsébet

Mgr. Mák Ferenc és dr. Gereben Ferenc

NEVEM: Lehoczki Anna.

BECENEVEM: Anna.

SZÜLETÉSI HELY ÉS DÁTUM: Zenta, 1999. július 14.

HAJAM SZÍNE: Barna.

SZEMEM SZÍNE: Barna.

MAGASSÁGOM: 150 cm.

CÍMEM: 24430 Ada, Svetozar Marković u. 14.

ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános Iskola, 6. b.

OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Solymosi Éva.

ALSÓS TANÍTÓIM: Berta Rózsa, Apró Zsófia, Gergely Antal, Szügyi Lívia.

AZ OSZTÁLY VEZETŐSÉGE: Elnök – Vastag Nikolett, titkár – Gecső Ármán, pénztáros – Lehoczki Anna. LEGKEDVESEBB OSZTÁLYTÁRSAIM: Bács Ágnes, Patyi Tímea.

KEDVENC TANTÁRGYAIM: Torna, rajz, magyar.

TANTÁRGY, AMI NEHEZEN MEGY: Matek.

KEDVENC TANÁRAIM: Máriás Valéria, Pesznyák Erika.

KEDVENC OLDALAM A JÓ PAJTÁSBAN: Vicckupac.

KEDVENC KÖNYVEM: Fairy Oak: Az ikrek titka.

HOBBIM: Vásárlás, zeneiskola.

KEDVENC SPORTJAIM: Kézilabda, foci.

KEDVENC EGYÜTTESEIM: Black Eyed Peas, LMFAO.

KEDVENC ÉNEKESEIM: Niki Minaj, Sean Paul.

KEDVENC ÉTELEIM, ITALAIM: Pizza, szendvics, kóla, üdítő.

AMIT EL TUDOK KÉSZÍTENI: Palacsinta, milk shake, tojás, leves, süti.

KEDVENC ÁLLATOM: Kutya.

KEDVENC FILMJEIM: RIO, Harry Potter.

KEDVENC HANGSZEREM: Gitár.

MI LESZEK, HA NAGY LESZEK? Még nem tudom.

NO ÉS A SZERELEM: Most nincs.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad

82+79(02.053.2)

ISSN 0350-9141

COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatási, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás

ADSL - Wireless - DialUp

Számítógépek árusítása

kedvező hitelfeltételekkel

Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje U. 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

- YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
- Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Bordás Győző** ■ Megbízott főszerkesztő: **Varjú Márta** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
- Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■
- Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
- Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
- Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
- Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■